

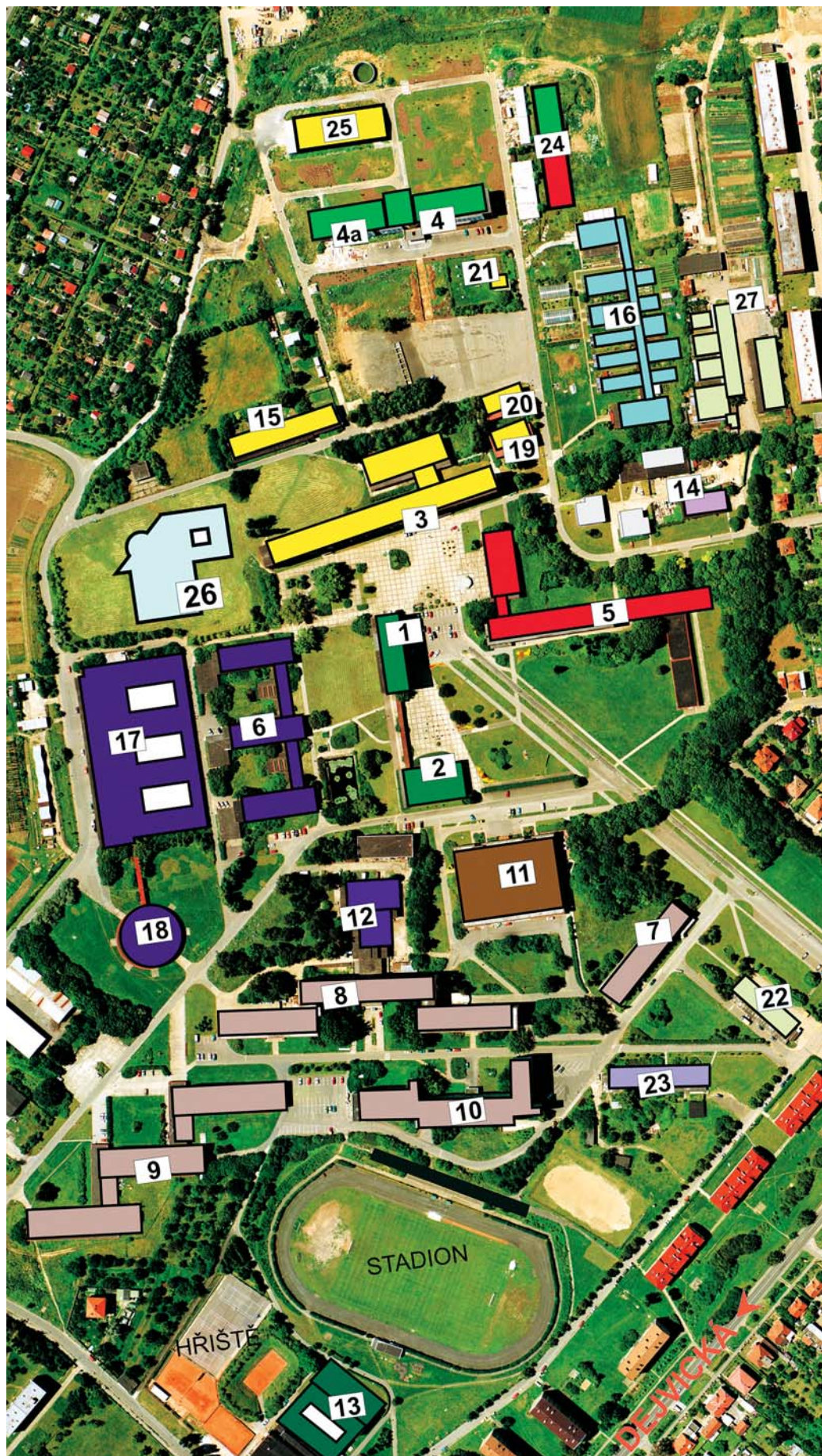
Zpravodaj

Česká zemědělská univerzita v Praze

č. 2 – červen 2008

- ZPRÁVA O ČINNOSTI ČZU
- STUDIUM
- AKTUALITY

Plán areálu České zemědělské univerzity v Praze

1. Rektorát,
Institut tropů a subtropů (ITS)
2. Aula
3. Fakulta agrobiologie,
potravinových a přírodních
zdrojů (FAPPZ)
4. Fakulta lesnická a dřevařská (FLD)
4a Fakulta životního prostředí (FŽP)
5. Provozně ekonomická fakulta (PEF)
6. Technická fakulta (TF)
7. Kolej A, zdravotní středisko
8. Kolej BCD
9. Kolej EFG
10. Kolej JIH
11. Menza
12. Klub C
13. Sportcentrum, katedra tělesné výchovy (KTV)
14. PEF – katedra jazyků
15. FAPPZ – katedra veterinárních disciplín
16. Výukové skleníky
17. TF – laboratorní a dílenský trakt
18. TF – kruhová hala
19. FAPPZ – pavilon A
20. FAPPZ – pavilon B
21. FAPPZ – meteorologická stanice
22. Zdravotní středisko
23. Unico-Agric
24. Pavilon PEF a FLE
25. FAPPZ – pokusná stáj
26. Studijní a informační centrum (SIC) +
kongresový sál
27. Provozní zahradnictví

Výroční zpráva o činnosti univerzity za rok 2007

Zájem o studium

Česká zemědělská univerzita v Praze je moderní špičkové vědecké a pedagogické pracoviště, známé v Evropě i ve světě a patří mezi prestižní české „kamenné“ univerzity. O studium na pěti fakultách – Provozně ekonomické, Agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů, Technické, Fakultě lesnické a dřevařské, Fakultě životního prostředí a dvou institutech – Institutu tropů a subtropů a Institutu vzdělávání a poradenství je stále velký zájem a počet zájemců o studium se rok od roku zvyšuje.

Univerzita nabízí studium v 37 bakalářských, 64 magisterských a 20 doktorských studijních programech. S počtem 20 121 (tj. asi 16 530 přepočtených) studentů zaujímá univerzita 8. místo mezi 26 českými univerzitami a čtvrté místo mezi osmi univerzitami pražskými.

O studium na ČZU byl i v roce 2007 rostoucí zájem. Byl podán rekordní počet 15 459 přihlášek ke studiu. Do 1. ročníku nastoupilo 6961 studentů. Rozhodujícím důvodem zájmu o studium na ČZU je kvalita studijního prostředí, které univerzita poskytuje: na většině kateder je to cílený a managementy fakult a institutů prosazovaný osobitý a individuální přístup učitelů i administrativního a technického personálu ke studentům, v němž je student považován za jedinečnou osobnost. Tento vztah pedagogů i administrativy studenti vnímají a uvědomují si jej. Svědčí o tom průběžná i závěrečná anonyrní hodnocení studentů a absolventů.

Nové studijní obory

Univerzita reagovala i na zájem studentů o nové studijní obory. V roce 2007 se původní Fakulta lesnická a environmentální rozdělila na dvě samostatné fakulty: Fakultu lesnickou a dřevařskou a Fakultu životního prostředí. Rozdělení na dvě fakulty přispělo k větší diferenciaci studijních programů a rozšířilo nabídku studijních příležitostí.

V roce 2007 byly připraveny další nové atraktivní studijní programy.

FAPPZ předložila šest oborů bakalářského studia k akreditaci s cílem posílit výchovu specialistů pro řešení praktických problémů. Do obsahu nových programů se promítnou i výsledky vědeckého bádání z oblasti kvality a bezpečnosti potravin, zdravé výživy, rozvoje a využití venkovského prostoru, zájmových chovů, recyklace a využití odpadů a remediací životního prostředí. K tomu slouží i postupné vytváření samostatných specializovaných pracovišť; v roce 2007 např. moderní pracoviště genetiky.

Na FŽP byly předloženy tři nové obory magisterského studia a jeden nový obor bakalářský. Na FLD byla podána žádost o akreditaci oboru Tropical and Subtropical Forestry and Agroforestry, prvního ryze „mezifakultního“ studijního oboru.

Na základě požadavků MZe i praxe probíhala během roku 2007 na TF příprava nového bakalářského studijního oboru technika pro obnovu a udržování krajiny. Obor je orientován obecněji se širším záběrem i na stroje a technologie mimo zemědělství, jako jsou např. udržování krajiny včetně sportovních areálů, mimoprodukční funkce zemědělství, komunální hospodářství, malá mechanizace apod. Koncem roku 2007 byla zahájena příprava studijního oboru management údržby. Obor bude zaměřen na správu hmotného majetku firem, systémy údržeb, management údržby strojního vybavení, politiku obnovy výrobního zařízení, systémy managementu jakosti výrobního zařízení apod.

IVP připravil k vnitřní akreditaci dva bakalářské studijní programy a jeden následný magisterský program. Bakalářské programy jsou zařazeny v programu Specializace v pedagogice a zaměřují se na profesní vzdělávání. Následný magisterský studijní program je zaměřen na speciální pedagogiku pro odborné školství.

Na IVP, poprvé v historii ČZU, byly realizovány první státní bakalářské zkoušky a promoce v programu Specializace v pedagogice, což řadí univerzitu k těm vzdělávacím institucím, které poskytují vysokoškolské vzdělání i v pedagogických vědách.

Sociální složení studentů

V roce 2007 bylo mezi posluchači přítomno 54,2 % žen a 45,8 % mužů. Procento kolísá mezi fakultami, výrazný rozdíl mezi počtem žen a mužů je na Technické fakultě. V šestileté datové škále dochází ve studentské populaci k mírnému zvyšování počtu mužů; na tomto trendu se výrazně projevují rostoucí počty studentů v celoživotním vzdělávání, kteří dále postupují do kombinovaného studia v bakalářských nebo magisterských oborech.

Široké a perspektivní nabídce vzdělávacích programů odpovídá i trvalý a vzrůstající zájem o studium, bezproblémové uplatnění absolventů na trhu práce a také i sociální složení posluchačů. Šetření, prováděná v posledních šesti letech, vypovídají, že o studium na univerzitě mají zájem studenti z širokého spektra populace – trendy jsou dlouhodobě stabilní.

Procento studentů pocházejících z městského prostředí se dlouhodobě pohybuje kolem 67 %, z prostředí vesnického, ale ne ze zemědělství je kolem 10 % a průměrně 23 % studentů pochází ze zemědělských rodin.

Úspěšnost na trhu práce

I v roce 2007 prokázal průzkum absolventů, že ještě před odchodem ze studia má již 39 % studentů podepsanou smlouvu se svým budoucím zaměstnavatelem a pouze 17 % studentů očekává s hledáním zaměstnání potíže. Ostatní studenti nacházejí zaměstnání do jednoho roku.

Zaměstnání, zajištěné smlouvou již během studia v posledním 5. ročníku, má podle výsledků šestiletého průzkumu 37 % – 45 % absolventů.

Zaměstnání do šesti měsíců po SZZ má v průměru již 82 % všech absolventů.

Zaměstnání do jednoho roku po absolvování univerzity uvádí v šestileté škále sledování průměrně 96 % z oslovených absolventů.

Studium na ČZU ale vykazuje poměrně vysoké procento studijní neúspěšnosti. Průměrný počet neúspěšných studentů se v ČR pohybuje kolem 20 %, na ČZU odešlo ze studia v důsledku neúspěšně složených zkoušek nebo nedostatečného plnění dalších studijních povinností 25 % ze zapsaných posluchačů. Vyšší procento neúspěšnosti bylo v prvním a druhém ročníku. Zajímavý závěr vyplývá z výsledků mezinárodní evaluace: neúspěšnost studia na ČZU (i v porovnání s průměrnými hodnotami za veřejné vysoké školy v ČR) je vyšší než na západních univerzitách. Z uvedených hodnot vyplývá, že ČZU patří mezi české i evropské náročné univerzity.

Poradenství

Centrum komplexního poradenství České zemědělské univerzity v Praze bylo v průběhu roku 2007 plně k dispozici všem studentům, kteří potřebovali pomoc a radu ve všech problémových okruzích vysokoškolského studia. Centrum zajišťovalo: a) pedagogické a studijní poradenství, b) odborné a profesní poradenství, c) psychologické poradenství.

Poradenské služby organizovali a zajišťovali odborní poradci – učitelé na fakultách nebo institutech. Některé služby centra využívali i pedagogové.

Pedagogické a studijní poradenství:

Řeší široký okruh činnosti v oblasti studia – jedná se o studijní problémy organizační, zápisy do studia podle studijních plánů, individuální studijní plány, přerušování studia, přestupy, uznávání předmětů, poplatky, souběžné pedagogické studium, studium v zahraničí apod.

Odborné a profesní poradenství:

Je určené pro posluchače vyšších ročníků, kteří se chtějí specializovat a připravují si svoje budoucí povolání. Poskytuje a) informace o vhodnosti a možnostech odborného zaměření studia, b) pomáhá studentům při spo-

luprání s podniky a institucemi, c) provádí průzkumnou činnost o uplatnění absolventů, d) poskytuje informace při řešení diplomových a bakalářských prací podle zaměření podniků a požadovaného profilu absolventa.

Psychologické poradenství:

Psychologické poradenství slouží akademické obci jako tzv. „záchranné“ pracoviště. Jeho funkcí je zmírnit aktuální dopad životní krize a v případě nutnosti informovaně zorientovat studenta (klienta) v nabídce specializovaných pracovišť, popřípadě zprostředkovat kontakt. Mezi žádané služby patří: a) problémy spojené se studiem, b) krize pramenící z náhlého traumatizujícího stresoru, krize z očekávaných životních změn s přesahem do krizí vývojových, c) nově se objevuje i problematika závislostí, poruchy příjmu potravy, problematika týraných a zneužívaných lidí.

V roce 2007 se centru podařilo částečně aktivizovat svoji činnost: iniciativně předcházet studijním problémům a aktivně se podílet na rozvoji tvůrčích individuálních schopností studentů.

Sport na ČZU

K životu studentů neoddelitelně patří i pestrá nabídka doplňkových činností k efektivnímu využití volného času. Významné místo v této oblasti má tělesná výchova a sport, pro které byly v roce 2007 na univerzitě vytvořeny dobré podmínky.

Celouniverzitní katedra tělesné výchovy zajišťovala povinnou výuku v I. ročníku, u některých oborů i ve II. ročníku. Studenti vyšších ročníků se zúčastňovali nepovinné tělesné výchovy. Základní nabídku sportovních aktivit tvoří plavání, míčové sporty (fotbal, volejbal, basketbal, florbal, softbal), kondiční cvičení a posilování, aerobik, cykloturistika aj. Studenti PEF pak mají výuku TV rozšířenou o povinný sportovní výcvikový kurz a o volitelný předmět sport a pohybová aktivita ve IV. a V. ročníku.

V nepovinné tělesné výchově se kromě výše uvedených sportů vyučuje např. lední hokej, kanoistika, kulturistika, tenis. Nabídka sportovních kurzů je pestrá: zimní lyžařské pobyty v horách doma i v zahraničí, letní kurzy zaměřené na míčové hry, vodní sporty, turistiku, vysokohorskou turistiku, cykloturistiku, vodácké kurzy a pobyty u moře.

Věda a výzkum

Na podkladě scénářů závěrečné zprávy projektu Dlouhodobá strategie rozvoje univerzity do roku 2020 (projekt Vision 2020) se na katedrách a institutech připravovaly podklady pro aktualizaci dlouhodobé strategie rozvoje v oblasti vědy a výzkumu.

Byla provedena analýza současného stavu vědecko-výzkumné činnosti, připraven projekt systému monitorování a dokumentace výkonů v oblasti vědy a výzkumu se zřetel na specifika jednotlivých pracovišť včetně návrhu, implementace, udržování a rozvoje sítě s informacemi o vnitřních a vnějších grantech. V rámci pilotního kola komplexní SWOT analýzy pokračovala analýza příležitostí s cílem najít nové perspektivní oblasti a formy vědecko-výzkumné činnosti s vazbami na potřeby regionálního rozvoje v Evropě a zemích třetího světa. V rámci implementace závěrů Londýnského summitu boloňského procesu se analyzoval stávající systém doktorského studia z hlediska možností a) zvýšení kvality a efektivnosti doktorského studia, b) širšího zapojení studentů doktorského studia do výzkumu a publikačních aktivit, c) uplatnění nových forem hodnocení práce školitelů.

Průběžně pokračovalo navazování bilaterálních vztahů s výrobními podniky, ziskovými i neziskovými organizacemi, získávání mimorozpočtových zdrojů. Pokračovala činnost vnitřní grantové agentury univerzity, která stimuluje a podporuje mezioborovou spolupráci mladých pracovníků. Byl připraven projekt Zpracování koncepce rozvoje informační podpory vědy a výzkumu, který bude řešen v roce 2008.

V tradičních oblastech výzkumné činnosti finančně podporované granty poskytovanými grantovými agenturami v tuzemsku i zahraničí došlo k pozitivnímu posunu ve směru rozsáhlejších a velkoryseji dotovaných projektů (průměrná velikost grantu vyjádřená ve finančních prostředcích se zvýšila), portfolio poskytovatelů je rozprostřené rovnoměrně napříč resorty, jejichž odborné zaměření koresponduje s věcným zaměřením vědecko-výzkumné činnosti na ČZU v Praze. Interní procesy jsou rozvíjeny s cílem

podpořit úspěšnost v získávání finanční podpory na vědecko-výzkumnou činnost ze zahraničních zdrojů a rovněž k podpoře financování z privátních zdrojů.

ČZU se podílela významným způsobem na rozvojových projektech. Garantem byl ITS, který se stal jedním z nejvýznamnějších implementátorů tohoto typu projektů v ČR. Objem finančních prostředků pro realizaci rozvojových projektů na ITS dosáhl v roce 2007 zhruba 80 milionů Kč. Řada činností spojených s realizací projektů měla charakter základního či aplikovaného výzkumu a jsou off-setem vlastního projektu. V roce 2007 získal ITS další čtyři rozvojové projekty na období 2007 – 2009 (Peru, Zambie, Mongolsko a Senegal) a stal se garantem projektů české rozvojové spolupráce a koordinačním pracovištěm pro zemědělské projekty v Afganistánu.

e-Learning

V dlouhodobé strategii rozvoje univerzity se předpokládá, že v cílovém roce 2010 bude alespoň 30 % všech předmětů zajištěno studijní podporou v e-learningové formě. Na celé univerzitě byl pro tento účel instalován systém Moodle. Pilotní provoz systému Moodle verze 1.6.1 začal v lednu roku 2007. Středisko podpory elektronického vzdělávání realizovalo sérii školení pro pedagogy, studenti byli proškoleni v předmětu úvod do studia. V prosinci 2007 měl systém již 10 000 uživatelů a 445 založených kurzů. Tak se úroveň elektronického vzdělávání významně přiblížila ke stanovenému cíli: asi 20 % aktivně vyučovaných předmětů na univerzitě je studentům k dispozici již v elektronické formě.

Poradenské středisko pro studenty se speciálními potřebami

Podporu studia osob se speciálními vzdělávacími potřebami na ČZU zajišťuje a rovněž i integruje Institut vzdělávání a poradenství v Poradenském středisku. V roce 2007 byl vytvořen tým pověřených – kontaktních osob pro studenty se speciálními potřebami z pracovníků fakult, vysokýchškolských ústavů a dalších součástí ČZU k zajišťování speciálních potřeb zdravotně postižených studentů v oblasti komunikace a učení, při odstraňování architektonických bariér a zajišťování asistenčních služeb.

Tým kontaktních osob kontinuálně spolupracoval s Pražským střediskem. V roce 2007 se realizovala půldenní pracovní jednání kontaktních osob, byly řešeny konkrétní úkoly (poskytování pomůcek, notebook pro nevidomou studentku, audiozáznamník pro neslyšící studentku, zajištění bydlení pro studenta s omezenou hybností, zajištění studijní asistence ve dvou případech prakticky nevidomé a těžce nedoslýchavé studentky, zajištění terapie v případě dlouhodobé a chronicky nemocné studentky, byla zakoupena invalidní křesla pro studenty s problematickou hybností. Tým zahájil přípravu ČZU k přijetí minimálních standardů pro univerzity, jež zpřístupňují své studijní programy studentům s postižením.

Bylo odpracováno a záznamy o službách konkrétně a jmenovitě doloženo, asi 500 hodin poradenské, konzultační a intervenční práce. Práce směřovala do všech součástí ČZU v Praze. Konkrétně se jednalo o krizovou intervenci (ve 22 případech osob), logopedickou intervenci při poruše hlasu, řeči a sluchu (opakovaná intervence v 18 případech osob), speciální edukace v případě specifických poruch učení (opakovaná intervence ve 14 případech osob), rodinná terapie v případě budoucí neslyšící. Odborná práce směřovala jak ke stávajícím studentům s postižením na ČZU, tak i k zájemcům s postižením o studium na ČZU. Odborné působení se týkalo 58 osob s postižením a znevýhodněním – studentů ČZU a zájemců o studium na ČZU.

Internacionalizace

Mezinárodní spolupráce se v roce 2007 dále prohloubila a zvýšily se počty partnerských smluv, mobilit a kontraktů. ČZU podporovala programy Erasmus, Leonardo, Comenius, Grundtvig, Ceepus, Erasmus Mundus, Cost.

Univerzita spolupracovala se 116 evropskými univerzitami a bylo uzavřeno 63 dohod o přímé spolupráci. Zvláště významná byla spolupráce s univerzitami Ohio State University, University of Missouri, Florida, Pennsylvania State University, Texas Tech University, Kansas State University,

univerzita v Novém Skotsku. Významně se rozšířila spolupráce s Čínou a Tchaj-wanem. V programu Erasmus studovalo alespoň jeden semestr v zahraničí 444 českých studentů, na ČZU reciprocně 316 zahraničních studentů. Po započtení všech typů mobilit můžeme konstatovat, že bilance zahraničních mobilit studentů je vyvážená a pohybuje se kolem 300 studentů v obou směrech.

Na ČZU bylo v roce 2007 otevřeno šest studijních programů v anglickém jazyce, ve kterých bylo zapsáno 381 studentů:

- BSc. Agricultural Economics and Management.
- MSc. Economics and Management.
- MSc. Natural Resources and Environment.
- MSc. Forestry, Water and Landscape Management.
- MSc. Technology and Environmental Engineering.
- MSc. Sustainable Rural Development in Tropics and Subtropics.

PEF má již zavedené double-degree studijní programy s univerzitou ve Wageningu (Nizozemsko) a v Cranfieldu (Velká Británie). Tyto programy byly doplněny dohodami o zahájení nových double-degree programů s Grenoble Graduate School of Business (Francie) a Slovenskou zemědělskou univerzitou v Nitře. FAPPZ se orientovala na rozšíření MSc. programu Natural Resources and Environment, který propojuje s programem Natural Resources Management and Ecological Engineering na BOKU Wien. Byly zahájeny přípravy double-degree programu s univerzitou v Goettingenu. Na FLD společně s FŽP probíhal magisterský studijní obor Forestry, Water and Landscape Management.

„Letní školy“, které jsou určeny pro zahraniční (především americké) i domácí studenty, jsou další mezinárodní aktivitou ČZU. V roce 2007 byly uskutečněny Czech Republic and EU Economy and Society, „Doing Business in the Czech Republic, EILC ERASMUS, Natural Disaster Prevention focused on Floods and Droughts, Environmental Case Studies in Europe 2008 – Ecological Management in Disaster Areas.

Letní škola Economics, Management and Social Sciences: Their Application in Rural Development pod záštitou Euroleague for Life Sciences proběhla ve Varšavě za výrazného organizačního příspěví ČZU. Pro učitele z různých částí Evropy byly zorganizovány letní školy Instalation of Open Source Software a Autumn School of Rural Sociology for Students.

Celoživotní vzdělávání

Vstupujeme do období, ve kterém bude vzdělanostní struktura populace výrazně ovlivňována vzděláváním dospělých. Starší obyvatelstvo je jedinou věkovou skupinou, která u nás v příštích letech (minimálně do roku 2030) početně poroste. Starší obyvatelstvo bude v příštích 20 letech skupinou s trvale nižší úrovní vzdělání, než je obyvatelstvo ve středním věku. Je to způsobeno rozvojem vzdělanosti mladší populace, prodlužováním povinné školní docházky a hlavně stále častějším studiem na středních a vysokých školách, ke kterému došlo až v posledních desetiletích. Úroveň vzdělání staršího obyvatelstva však stále poroste. Starší lidé budou tedy nejen vzdělanější, ale tím také aktivnější, sebevědomější a se širšími zájmy než kdykoliv dříve.

V roce 2007 nabízela univerzita různé formy Celoživotního vzdělávání v 15 střediscích mimo Prahu; je v nich zapsáno více než 2000 studentů.

Na PEF pokračovalo naplňování dlouhodobé strategie rozvoje kombinovaného studia. Do stabilizované a funkční sítě konzultačních středisek (Klatovy, Cheb, Most, Litoměřice, Jičín, Hradec Králové, Sezimovo Ústí, Tábor), bylo zařazeno nové středisko v Šumperku. V roce 2007 provedla akreditační komise vlády hodnocení konzultačních středisek PEF, které potvrdilo jejich vysokou kvalitu a současně poskytlo náměty na další zlepšení jejich činnosti. Na FLD a FŽP se rovněž rozvíjela kombinovaná forma studia, zejména díky rozvoji výuky ve střediscích Písek, Trutnov, Kostelec, Litvínov a Karlovy Vary. TF uzavřela smlouvu se Střední školou veterinární a zemědělskou v Českých Budějovicích o zahájení výuky kombinovaného studia bakalářských studijních programů.

Celoživotní vzdělávání realizuje univerzita i v zahraničí. Garantem tohoto studia je ITS, který provozuje střediska CŽV v Africe a Střední Americe. V roce 2007 univerzita předala vzdělávací středisko CŽV do užívání v Jordánsku.

Univerzita třetího věku

Vzdělávání na Univerzitě třetího věku (dále U3V) je prostředkem, nástrojem a mostem, spojujícím věk seniorský s mladou studentskou generací. Univerzita poskytuje seniorům, kteří jsou schopni akceptovat vysokou školu s jejími výraznými atributy a jsou otevřeni učení a vzdělávání, novou šanci k seberealizaci. Učí je komunikovat, klást „světu“ otázky, nově se projevovat a využívat vlastní životní zkušenosti. Ukazuje jim cestu k duševní pohodě a ke zdraví.

Organizace U3V byla plně integrována pod jedno metodické a organizační vedení v rámci Institutu vzdělávání a poradenství, který převzal plně garance za odbornou a pedagogickou úroveň nabízených a provozovaných vzdělávacích programů.

V roce 2007 navštěvovalo kurzy U3V celkem 431 posluchačů a bylo realizováno celkem 11 studijních programů.

V areálu univerzity bylo zřízeno studijní oddělení U3V se stálou službou a společenskou místností se samoobslužnou kavárnou, která se v průběhu roku 2007 stávala místem setkávání seniorů i v čase mimo výuku v programech U3V. Průběžně se zlepšovala a rozšiřována technická infrastruktura fakult ČZU a jejich součástí z hlediska potřeb U3V. Na PEF bylo pořízeno technické vybavení, umožňující využití virtuální třídy, byli zaškoleni pracovníci zajišťující jeho obsluhu. Ve spolupráci s Poradenským střediskem studentů se speciálními potřebami se podařilo vytvořit příznivé prostředí i pro výuku seniorů instalací akustických smyček v některých posluchárnách ČZU. V areálu IVP je zřízeno Centrum pro školení lektorů U3V a připraven pilotní program v oblasti problematiky gerontopsychologie a gerontopedagogiky. Seniorům byly nabídnuty nové programy: Život na přelomu tisíciletí, Stromy okolo nás. Výuka U3V je záměrně rozvrhována tak, aby se senioři setkávali s juniory v prostředí posluchárny a areálu.

*Prof. RNDr. Jaroslav Havlíček, CSc.,
prorektor pro pedagogickou činnost*

Studijní obory na FŽP

Fakulta životního prostředí byla ustavena 1. 7. 2007 na základě souhlasu Akreditační komise MŠMT (20. 6. 2007) a schválením Akademickým senátem ČZU (26. 6. 2007), kdy Fakulta lesnická a environmentální se rozdělila na dva subjekty: Fakultu lesnickou a dřevařskou a Fakultu životního prostředí. Fakulta je tvořena pěti katedrami (biotechnických úprav krajiny, ekologie a životního prostředí, ekologie krajiny, staveb a územního plánování, vodního hospodářství a environmentálního modelování). Spojuje v sobě ekologickou a krajinářskou část. Akreditační komise MŠMT ČR potvrdila nezměněnou platnost všech bakalářských, magisterských i doktorských oborů, které po rozdělení připadly na Fakultu životního prostředí.

Fakulta v současné době nabízí následující studijní obory :

- v bakalářském stupni: aplikovaná ekologie, krajinářství, územní technická a správní služba,

- v magisterském stupni: aplikovaná ekologie, environmentální modelování, krajinné inženýrství, krajinné a pozemkové úpravy, regionální a environmentální správa,
- v doktorském stupni: ekologie, aplikovaná a krajinná ekologie, ochrana půdy a meliorace, zemědělská a lesnická hydrologie.

FŽP rovněž zajišťuje výuku ve dvou distančních střediscích – v Litvínově se střední školou Schola humanitas, kde vyučuje bakalářský obor Územní, technická a správní služba (KS) a v Karlových Varech obor Územní, technická a správní služba (KS).

V novém školním roce 2008/2009 FŽP v Litvínově rozšiřuje výuku o magisterský studijní obor Regionální environmentální správa (KS) a nově zřizuje středisko v Březnici, kde bude vyučován bakalářský obor Územní, technická a správní služba (KS).

Začátkem dubna 2008 Akreditační komise MŠMT ČR schválila FŽP nový bakalářský studijní obor Vodní hospodářství.

V současné době jsou připraveny k akreditaci následující obory (nyní procházejí procesem vnitřní akreditace na ČZU):

- v bakalářském stupni: Územní plánování,
- v magisterském stupni: Ochrana přírody (v české i anglické verzi), Hodnocení vlivu hospodaření na krajinu, Land and Water Management (v rámci DD s WU Nizozemsko).

Společně s Institutem vzdělávání a pedagogiky je připraven bakalářský a návazný magisterský obor rozšiřující program Inženýrská ekologie Environmentální vzdělávání a poradenství.

V akademickém roce 2007/2008 studuje ve všech formách studia na Fakultě životního prostředí více než 1800 posluchačů.

*Prof. Ing. Pavel Pech, CSc.,
proděkan pro studijní a pedagogickou činnost FŽP*

Moderní trendy studia na FAPPZ

Vysoké školství prodělalo v posledních letech řadu významných změn, došlo k restrukturalizaci studia důsledným oddělením bakalářské, magisterské a doktorské úrovně vzdělávání, byly založeny a dále vznikají nové soukromé vysoké školy, kamenné univerzity akreditují a následně nabízejí studentům nové atraktivní studijní programy a obory ve všech stupních vzdělávání.

Také Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů (FAPPZ) postupně rozšiřuje nabídku studia a kromě tradičních oborů orientovaných na primární zemědělskou produkci nabízí studentům ucelené vzdělání v řadě dalších oborů a směrů. Reaguje tak na vzrůstající zájem mladých lidí o přírodu a její ochranu, péči o zvířata, rostliny, kvalitní potraviny i zdravou výživu.

Dnes je FAPPZ moderní fakultou, jež integruje širokou platformu výzkumných aktivit svých pedagogů se vzděláváním studentů, kteří mají zájem o chov velkých, malých i těch nejmenších zvířat a živočichů, kteří se zabývají pěstováním kulturních i netradičních rostlin, či jejich adaptací do našich podmínek, mají zájem o zdravou výživu, kvalitu a bezpečnost potravin, o kvalitu života ve spojení s rozvojem venkovského prostoru, tvorbou, péčí a ochranou sídel, krajiny a přírody a záleží jim na udržitelnosti přírodních zdrojů, minimalizaci tvorby odpadů a jejich důsledné recyklaci.

Úspěšní uchazeči mohou následně na FAPPZ studovat kromě tradičního zemědělství obory jako Speciální chovy, Chov koní, Zahradnictví, Zahradní a krajinářské úpravy, Zpracování a kvalita potravin, Rozvoj ven-

kova, Udržitelné využívání přírodních zdrojů. V letošním roce jsou poprvé otevírány nově akreditované atraktivní bakalářské studijní obory, jako Kynologie, Trávníkářství, Veřejná správa v zemědělství a v péči o krajinu, Ekologické zemědělství a Rostlinolékařství.

Výuka na FAPPZ prochází nejen programovou, ale i technickou inovací. Pro přednášky byly renovovány všechny posluchárny a celá řada cvičeben a laboratoří. Neustále probíhá obnova a inovace didaktického a technického vybavení. Laboratoře jsou ve velké většině vybaveny moderní instrumentální technikou a velké úsilí je věnováno rozšiřování a inovaci didaktických materiálů. I přes značné prostorové omezení se fakulta snaží vytvářet studentům příjemné prostředí pro odpočinek i samostudium.

Fakulta uzavřela řadu bilaterálních smluv s mnoha univerzitami v celé Evropě, které umožňují studentům studovat jeden či více semestrů v zahraničí a nabýt významné životní zkušenosti včetně zlepšení jazykových znalostí. Jednotlivá pracoviště často úzce spolupracují s řadou významných partnerů, u nás i v zahraničí a umožňují studentům setkat se zahraničními učiteli i studenty na naší fakultě.

*Prof. Ing. Pavel Thustoš, CSc.,
doc. Ing. Iva Langrová, CSc.,
proděkani pro pedagogickou činnost FAPPZ*

Nové technologie při studiu na PEF

Provozně ekonomická fakulta ČZU v Praze v tomto roce dokončuje několikaletý proces transformace studia na nový třístupňový model v souladu se zásadami Boloňské konference představitelů univerzit a vysokých škol EU. Absolventi středních škol jsou přijímáni do bakalářského stupně studia, v němž získávají titul bakalář (Bc.), a mohou odcházet do praxe, nebo po vykonání dalšího přijímacího řízení pokračovat v navazujícím magisterském stupni. Absolventi navazujícího magisterského stupně získávají na fakultě titul inženýr (Ing.). Nejlepší z nich mohou pokračovat v doktorském studiu a získat titul doktor (Ph.D.).

Nový systém tří oddělených vrstev terciálního vzdělávání společně s kreditním ECTS (European Credit Transfer System) umožňuje studentům absolvovat jednotlivé části studia na různých univerzitách nejen v rámci ČR, ale celé EU. Někteří absolventi bakalářského nebo magisterského studia také odcházejí nejprve do praxe a k pokračování v dalším stupni se vracejí až po několika letech. Zároveň postupně roste vnímání významu univerzitního vzdělání v naší společnosti. Je to dáno i zvyšujícími se rozdíly mezi příjmy v závislosti na dosaženém vzdělání.

V souvislosti s výše zmíněnými faktory je v posledních letech rostoucí zájem o studijní programy v kombinované formě, která umožňuje časově skloubit univerzitní studium se zaměstnáním. Tato forma předpokládá zvládnutí stejného objemu látky při nižším počtu hodin kontaktní výuky. Provozně ekonomická fakulta poskytuje univerzitní vzdělání nejen v sídle univerzity, ale také v osmi konzultačních střediscích v Klatovech, Chebu, Mostu, Litoměřicích, Hradci Králové, Jičíně, Šumperku, Sezimově Ústí – Táboře. S nabídkou kombinované formy studia a kurzů celoživotního vzdělávání tak jde fakulta do jednotlivých regionů ČR. Tento trend se těší

velkému zájmu uchazečů a je pozitivně hodnocen ze strany místních orgánů, protože napomáhá ke zlepšení kvalifikační struktury a snižování lokální nezaměstnanosti.

S cílem eliminovat negativní stránky kombinované formy studia (méně kontaktní výuky, vzdálenost bydliště studenta) rozšiřuje fakulta formy komunikace a předávání znalostí mezi pedagogem a studentem. V souladu se zvolenou celouniverzitní koncepcí je od akademického roku 2007/2008 implementován e-learningový LMS (Learning Management System) Moodle. Systém byl vybrán na základě podrobné studie, která analyzovala celou řadu dostupných alternativ. Fakt, že se jedná o kvalitní a rozšířený open source software, přináší kromě ekonomického efektu možnost přizpůsobit si jej požadavkům fakulty a také se podílet na jeho vývoji společně s řadou světových univerzit. Přestože zavádění tohoto systému je teprve v počátcích, je již využíván na celé univerzitě více než 10 000 studenty v několika stovkách kurzů, z nichž většina studuje na PEF. Jako doplněk ke kontaktní výuce je dnes používán i v řadě předmětů prezenčního studia.

Další novinkou na Provozně ekonomické fakultě je vybudování videokonferenční posluchárny včetně samostatné režie a zvukově izolované nahrávací místnosti. Od nadcházejícího akademického roku bude doplněna zařízením ve vybraných konzultačních střediscích a umožní tak realizaci videokonferenčních přednášek a konzultací.

Není však cílem, aby zmíněné technologie nahradily klasickou formu výuky: pouze ji rozšiřují o nový rozměr. Jak efektivní bude, záleží jen na pracovnících fakulty.

*Ing. Martin Pelikán, Ph.D.,
proděkan pro studijní a pedagogickou činnost PEF*

Možnosti studia na TF

Technická (dříve mechanizační) fakulta byla založena v rámci ustanovené Vysoké školy zemědělské v roce 1952. Od 1. 1. 1995 je součástí přejmenované České zemědělské univerzity v Praze. Po dobu působení vychovávala TF v prezenčním (denním) a kombinovaném (dálkovém) studiu více než 7400 absolventů. Pracovníci fakulty vyvíjejí aktivity v oblasti pedagogické, vědecko-výzkumné, expertizní a poradenské činnosti. Fakulta má deset kateder, laboratoře výpočetních aplikací, ústřední vývojové dílny a výzkumný a vývojový minipivovar.

Zájemcům o studium fakulta nabízí v rámci akreditovaných dvoustupňových studijních programů tříleté bakalářské studium a dvouleté navazující magisterské studium, a to v těchto oborech studia (podrobné informace o oborech viz www.tf.czu.cz – Studium – Studijní obory):

1. Zemědělská technika (Bc. + NMGr., vyučován v českém jazyce)
2. Silniční a městská automobilová doprava (Bc. + NMGr., v ČJ)
3. Technika a technologie zpracování odpadů (Bc. + NMGr., v ČJ)
4. Technologická zařízení staveb (Bc. + NMGr., v ČJ)
5. Obchod a podnikání s technikou (Bc. + NMGr., v ČJ)
6. Informační a řídicí technika v agropotravinářském komplexu (Bc. + NMGr., v ČJ)
7. Technology and Environmental Engineering (pouze NMGr., v AJ)

Poslední uvedený obor (7) je vyučován v anglickém jazyce a jedná se o dvouleté navazující magisterské studium, které je otevřeno nejen absolventům bakalářského studia TF, ale i absolventům bakalářského stupně obdobně zaměřených fakult a studentům ze zahraničních univerzit.

Kombinovanou formu bakalářského stupně studia oborů 1 – 4 lze studovat i bez dojíždění do Prahy v konzultačních střediscích TF – v Jičíně (od roku 2001) a v Českých Budějovicích (od roku 2008). V rámci celoživotního vzdělávání, Univerzity třetího věku, je fakultou vyučován dvouletý vzdělávací program s nosným tématem Člověk, energie a odpady, na němž se svými přednáškami podílejí všechny katedry TF. Dále fakulta uskutečňuje specializované krátkodobé odborné kurzy a semináře pro pracovníky z praxe, namátkou např. Legislativa a povinné procedury při uvádění techniky na trh, Technika pro zakládání a ošetřování travnatých sportovních a parkových ploch, Kurz pro manažery podnikových útvarů údržby, Informační systémy v zemědělství a lesnictví, Technologie a technika moření osiv a desítky dalších. Aktuálně fakulta připravuje nový studijní obor Technika pro obnovu a udržování krajiny, který byl v dubnu 2008 podán k akreditaci a zahájení jeho výuky se předpokládá od akademického roku 2009/2010. V a. r. 2007/08 studuje ve všech formách studia na TF 1800 studentů.

*Prof. Ing. Vladimír Jurča, CSc.,
proděkan pro pedagogickou činnost TF*

Studium na ITS

Institut tropů a subtropů je pedagogickou a vědecko-výzkumnou institucí ČZU v Praze. Jeho hlavním posláním je vychovávat a vzdělávat odborníky v oblasti rozvoje chudých zemí světa, především tropů a subtropů. Jedná se především o problematiku řešení chudoby, zemědělství, výživy, životního prostředí a ochrany rozmanitosti rostlinného a živočišného genofundu. Svým zaměřením a téměř padesátiletou historií je ojedinělým pracovištěm tohoto typu nejenom v rámci mateřské univerzity, ale i celé ČR.

Uvedené konstatování dokládá zájem o absolventy studijních oborů ITS a výsledky vzájemné spolupráce se zahraničními univerzitami v oblasti vědy a výzkumu. ITS úzce spolupracuje s více než třiceti univerzitami v různých zemích světa. Jedná se nejenom o univerzity v EU, ale i vysoké školy působící v jihovýchodní Asii, střední Asii, Jižní Americe a Africe.

V současné době struktura studia odpovídá zásadám Boloňské deklarace. Struktura studijního programu je následující: tříletý bakalářský obor Zemědělství tropů a subtropů, dvouleté magisterské obory, Trvalý rozvoj venkova tropů a subtropů, Management volně žijících zvířat a jejich chovů v tropech a subtropech, Lesnictví a agrolesnictví v tropech, Zemědělství tropů a subtropů a tříleté doktorské studium Zemědělství tropů a subtropů. Vzhledem k tomu, že magisterské studijní obory jsou vyučovány v anglickém jazyce a téměř 80 % studentů ITS jeden až dva semestry studuje v zahraničí, jsou absolventi dobře jazykově vybavení. Výzkumná činnost je plně v souladu se studijním zaměřením a je propojena s rozvojovou pomocí poskytovanou chudým zemím světa zejména z oblasti tropů a subtropů. Rozvojová pomoc, kterou poskytuje ITS je plně v souladu se zájmy nejenom ČR, ale i EU. V současné době se jedná o Angolu, Jordánsko, Moldávii, Uzbekistán, Peru, Vietnam, Senegal, Mongolsko, Zambii a některé další země. Velká část studentů magisterských studijních oborů a doktorského studia je zapojena do výše uvedených rozvojových projektů. Studenti ITS tady mají nejenom dobrou jazykovou průpravu, ale i zkušenosti ze studia v zahraničí, mají i praktické zkušenosti z práce v mnohdy tvrdých podmínkách chudého venkova rozvojových zemí. Jejich diplomové práce a vědecké publikace uveřejněné v recenzovaných vědeckých časopisech se především opírají o vlastní výzkum prováděný v zemích třetího světa. Právě jazyková vybavenost, osobní poznatky, zkušenosti a praxe z rozvojových zemí se projevují ve zvyšování zájmu o absolventy institutu.

*Doc. Ing. Karel Srnec, Ph.D.,
zástupce ředitele pro studijní a pedagogickou činnost, ITS*

Studijní obory FLD

Obor	Forma a místo studia	Standardní délka studia
Bakalářské obory		
Lesnictví	PS Praha KS Praha	3 3
Dřevařství	PS Praha	3
Provoz a řízení myslivosti	PS Praha PS Hranice na Moravě KS Trutnov	3 3 3
Hospodářská a správní služba v lesním hospodářství	KS Kostelec n. Č. lesy PS Praha KS Praha	3 3 3
Tropical Forestry and Agroforestry (vyuč. v angličtině)	KS Písek KS Hranice na Moravě PS Praha	3 3 3
Navazující magisterské obory		
Lesní inženýrství	PS Praha	2
Dřevařské inženýrství	PS Praha	2
Forestry, Water and Landscape Management (vyuč. v angličtině)	PS Praha	2
Doktorské obory		
Dendrologie a šlechtění lesních dřevin	PS, KS Praha	3
Hospodářská úprava lesů	PS, KS Praha	3
Ochrana lesa a myslivost	PS, KS Praha	3
Pěstování lesa	PS, KS Praha	3
Technika a mechanizace v lesním hospodářství	PS, KS Praha	3
Řízení a ekonomika podniku	PS, KS Praha	3
<i>PS: prezenční studium KS: kombinované studium</i>		

*Ing. František Stehlík,
FLD*

Evaluace výuky na ČZU v Praze

V souladu s dlouhodobým záměrem univerzity a v souvislosti s členstvím ČZU v prestižní Evropské lize univerzit – ELLS (*Euroleague for Life Science – ELLS*) zavádí ČZU systém zajišťování kvality vzdělávacího procesu (Quality Assurance) na podobných principech, jaké jsou a budou používány v členských univerzitách ELLS.

V úvodu bude možná účelné si připomenout, jak je pojem evaluace v pedagogice vysvětlován:

Evaluace znamená v pedagogice zjišťování, vysvětlování stavu, kvality, efektivnosti procesu vzdělávání na úrovni, na které je prováděna (Pedagogický slovník, 2003). Jejím smyslem je, aby v závěru posloužila pro korekci, inovaci a následný rozvoj vzdělávacích programů, včetně jejich kvalitní realizace.

Vzhledem k tomu, že vysokoškolské vzdělávání je pod velkým společenským tlakem a ostře sledováno veřejností, je nutné, aby kvalita vzdělávání na univerzitách byla prokazatelná, viditelná a bylo ukázáno veřejnosti, že opravdu existuje a že je zajištěna. Určité evaluační postupy využívá ČZU již dlouhodobě. Z nich lze připomenout komplexní evaluační šetření mezinárodní komisí expertů ze zahraničních univerzit, které iniciovalo a realizovalo vedení ČZU v posledních letech již několikrát. Je to i využívání výsledků ankety absolventů ČZU organizované využitím počítačů. Evaluace výuky probíhala a probíhá rovněž samostatně na úrovni některých fakult či kateder, je zaměřena na evaluaci výuky jednotlivých předmětů a výsledky aplikují především vyučující, kteří si hodnocení často i sami organizují. Vzhledem k tomu, že nástroje evaluace výuky i způsoby vyhodnocování byly v jednotlivých částech univerzity různé, pověřilo vedení ČZU Institut vzdělávání a poradenství (IVP), aby metodicky řídil a realizoval jednotný způsob evaluace vzdělávacího procesu ve všech součástech ČZU (fakultách a institutech).

Charakteristika současného jednotného systému evaluace vzdělávacího procesu na ČZU

Od roku 2006 IVP započal s pilotním evaluačním šetřením výuky na ČZU v Praze a nyní se již jedná o rutinní proces, realizovaný dvakrát za akademický rok. V současné etapě je evaluace zaměřena na zjišťování názorů pedagogů a studentů na vzdělávací proces ve vztahu ke konkrétnímu předmětu. Základní použitou metodou je systém dotazníkového šetření u pedagogů a u studentů na přednáškách a cvičeních. Následuje analýza výsledků a jejich interpretace se snahou odvozovat příčiny zjištěného stavu.

Pro šetření byly připraveny tři typy dotazníků:

- a) dotazník pro pedagoga,
- b) dotazník pro studenty na přednáškách,
- c) dotazník pro studenty na cvičeních.

Pro hodnocení předložených položek je zvolena šestistupňová klasifikační škála umožňující dostatečně citlivě posoudit jednotlivé edukační parametry. Stupeň 1 označuje minimální úroveň hodnocení (nejmenší spokojenost respondenta), stupeň 6 vyjadřuje maximální úroveň hodnocení (nejvyšší spokojenost). U některých položek v dotaznících pro studenty a v případě všech položek dotazníku pro akademické pracovníky byla k dispozici navíc možnost „nedovedu posoudit“. Součástí všech dotazníků je část pro volné vyjádření a to jak k hodnocenému předmětu, tak i k práci pedagoga a k podmínkám výuky.

Celkový počet pedagogů podle zadání vedení univerzity je určen tak, aby byl pedagog zahrnut do evaluačního šetření přibližně jednou za tři maximálně čtyři roky. Metodou náhodného výběru jsou vybráni pedagogové z jednotlivých součástí ČZU (poměrně podle celkového počtu pedagogů v jednotlivých částech ČZU – fakultě či institutu). Vyjmuti jsou pedagogové, kteří již do šetření byli zahrnuti v poslední čtyřleté etapě.

Vyplněné dotazníky jsou načteny skenovacím zařízením a číselné údaje zpracovány statistickým programem SPSS. Volná vyjádření se doslovně přepíší, příklady volných vyjádření studentů i pedagogů jsou uvedeny v souborné zprávě a všechna volná vyjádření jsou uvedena v sekci výsledků jednotlivých součástí ČZU u konkrétních pedagogů.

Dotazníky jsou prezentovány v tištěné podobě jednotně celé skupině studentů na přednášce či na cvičení po domluvě s pedagogem, zároveň zpracovává dotazník i pedagog. Forma používání tištěných dotazníků se jeví jako dosti náročná technicky i časově zatěžující, ale výsledky výzkumných šetření jasně prokazují, že takový postup vykazuje výrazně výstižnější výsledky nežli při použití elektronického šetření. Při něm by se student mohl ve svém volném čase vyjádřit ke stejným položkám, ale třeba pod emočním dojmem ze zkoušky, případně pod jinými sociálními vlivy. Přibližně shodné emoční ladění studentů při používání klasické cesty, při které může zadávající vysvětlovat případné nejasnosti, tak výsledky výrazně objektivizuje.

V současné etapě má dotazník pro pedagoga 17 položek, které jsou zaměřeny na způsob vedení pedagogického procesu, na úroveň komunikace se studenty, na podmínky výuky a spokojenost s výsledky u studentů.

Dotazníky pro studenty zahrnují kromě základní charakteristiky respondenta 17 položek u přednášek a 22 položek u dotazníků na cvičení.

Položky jsou uspořádány do sekcí:

- názory studentů na předmět (jak vidí jeho přínos pro odborný a osobní rozvoj, jak naplňuje jejich očekávání apod.),
- posouzení podmínek výuky (vhodnost výukových prostor, spojení s praxí, zajištění předmětu informačními zdroji apod.),
- názory studentů na pedagoga (jak jej vidí jako odborníka, srozumitelnost jeho výkladu, způsob komunikace se studenty apod.),
- u cvičení (semináře) ještě vyjadřují svůj názor na tom, jak plní cvičení svoji funkci (procvičení, pochopení učiva, získávání dovedností vlastní činností apod.),
- v závěru dotazníků je vždy prostor na volná vyjádření ke kterékoliv součásti dotazníku či k výuce vůbec.

Doposud získané výsledky šetření za určitý semestr jsou zpracovány do souborné zprávy, kde jsou prezentovány a interpretovány celkové výsledky jednotlivých součástí ČZU (fakult a institutů) a dílčí zprávy z jednotlivých součástí ČZU s konkrétními výsledky podle jednotlivých pedagogů zahrnutých do šetření. V dílčí zprávě jsou vedle sebe uvedeny vždy výsledky dotazníku pedagoga vyučujícího konkrétní předmět, ve kterém bylo šetření provedeno, a výsledky z dotazníků studentů, kteří byli vyučováni přítomni. S komplexními výsledky evaluačního šetření za semestr jsou seznámeni členové kolegia rektora. Souborná zpráva a výsledky dle jednotlivých součástí ČZU jsou předány vedení univerzity, jednotlivým děkanům fakult a ředitelům institutů. Děkani fakult a proděkani pro pedagogickou činnost projednávají výsledky na příslušné úrovni podle svého uvážení. Výsledky evaluačních šetření týkající se jednotlivých pedagogů jsou považovány za citlivé údaje a zachází se s nimi s příslušným etickým přístupem.

Některá zjištění evaluačního šetření v zimním semestru akademického roku 2007/08

Do šetření bylo v zimním semestru 2007/2008 zahrnuto celkem 61 pedagogů a 1180 studentů, 725 dotazníků od studentů se týkalo evaluace přednášek a 455 dotazníků bylo získáno od studentů na cvičeních.

Názory studentů – výsledky dotazníkového šetření týkající se přednášek.

V nabídnuté škále 1 až 6 znamená 1 minimální úroveň jevu, 6 maximální, nejlepší úroveň jevu.

Celková průměrná hodnota za celou univerzitu byla 4,45, což je výsledek příznivý, neboť se pohybuje v pravé části škály, tedy nad průměrem.

Významné a potěšitelné je zjištění, které se statistickou průkazností objevuje ve všech dosud realizovaných šetřeních, že studenti oceňují na úrovni škály 5,33 to, že pedagogové působí jako odborníci ve svém oboru. Svědčí to o vysokém odborném standardu pedagogů všech součástech ČZU! Zatímco vysoká odbornost pedagogů ČZU je nepochybnitelná, rozkolísané výsledky se objevují v některých jiných položkách týkajících se srozumitelnosti výuky, vztahu pedagogů ke studentům a možnosti studentů vyjadřovat svůj názor. U položky, zda pedagog má schopnost vytvářet

pozitivní a přátelskou atmosféru, se objevují od studentů jak nejvyšší možné hodnoty 6 (tj. nejlepší úroveň sledovaného jevu), tak výjimečně i hodnoty 2,59. Hodnoty u důležitého hlediska srozumitelnost výuky pro studenty jsou rozkolísané od vynikající hodnoty 5,93 až po 2,54. Z odpovědí studentů u některých položek týkajících se cvičení se ukazuje, že cvičení (semináře) neplní v některých případech svou hlavní didaktickou funkci, tj. procvičení, upevnění vědomostí a získávání dovedností odpovídajícího druhu. Často jde o přednášení, a to lze považovat i za málo efektivní využití času.

Při analýze jednotlivých sekcí a dotazníkových položek lze nalézt určité odlišnosti v závislosti na určité součásti ČZU (fakulta, institut) či na předmětu. Propojení předmětu s praxí se objevuje jako průměr na jedné z fakult hodnota 2,5, u vyjádření názoru na přínos předmětu k osobnímu rozvoji, či zda splnil předmět očekávání studentů se objevují hodnoty 2,7. Všechny tyto hodnoty jsou pod průměrem školy. Je zřejmé, že studenti nemohou mít dostatečné zkušenosti v tom, zda právě vyučovaný předmět je či bude pro ně významný, ale podíl na tomto stavu mohou mít i vyučující, kteří nevyužívají všech motivačních nástrojů, aby u studentů názor na význam předmětu posílili. Znepokojující jsou i vyjádření studentů, že některé předměty se v obsahu překrývají, či že jsou předměty nevhodně časově zařazeny v učebním plánu.

Studenti využívali i možnosti volného vyjádření, týkajícího se názorů jak na předmět, tak na podmínky výuky i na pedagoga.

Příklady některých volných vyjádření jsou uvedeny níže (jsou vybrána pozitivní i negativní vyjádření). Jedná se o doslovnou transkripci z dotazníků. Volná vyjádření se vztahují vždy ke konkrétnímu předmětu a k vyučujícímu, nelze tedy činit zobecnující závěry. Objevují se i některá kritická vyjádření, ta jsou však v menšině:

Ze sekce vyjádření studentů k předmětu:

„Předmět je zajímavý a pro dnešní dobu velmi přínosný i pro osobní život!“

„Předmět velmi vhodně doplňuje náplň oboru!“

„Předmět se tematicky kryje s ... v ... z předešlého roku.“

Ze sekce vyjádření k podmínkám výuky:

V této části se řídce objevovaly především kritické připomínky, neboť dobré podmínky výuky neprovokovaly k volnému vyjádření.

„Nevyhovující učebna s počítači a nevhodným umístěním židlí, kde se všichni musí otáčet.“

„Nedostatečná kapacita, přeplněná učebna!“

„Málo nových skript...“

Ze sekce vyjádření k pedagogovi:

„Maximální spokojenost, nemám výhrady.“

„Skvělý přístup, skvělá odbornost, perfektní cvičení s ...X.“

„Vynikající propojení teorie s praxí, perfektní ukázky z praxe, z reálného života.“

„Chtěla bych vyzdvihnout přednosti: vytváření přátelské atmosféry a poskytování možnosti vyjádřit vlastní názor a to, že jsme aktivně zapojeni do přednášek.“

„Odstoupit od monotónního výkladu a částečně arogantního a namyšleného postoje.“

„Nelíbí se mi výklad (pedagoga X), kdy jen opisujeme tabulky a vzorečky z tabule ...“

Pedagogové se ve svých dotaznicích rovněž vyjadřovali k podobně formulovaným položkám jako studenti, a tak byla možná komparace u takových položek, které se týkaly zjišťování názoru na konkrétní pedagogický jev. Obecně se ukázalo, že pedagogové posuzují určité jevy (srozumitelnost výuky, úroveň motivace a zajímavost výuky, prostor pro vyjádření názorů studentů) mnohem příznivěji, než je hodnotí studenti. Rozdíly jsou někdy dosti výrazné. Lze odvodit, že sebereflexe pedagogů může být i jejich slabším místem. Zdravý pedagogický optimismus je jistě žádoucí, ale má být spojen i s určitou reálnou sebereflexí. Výjimečně se objevovali i pedagogové, kteří se „vidí přísněji“, než jak je posuzují studenti. Z některých položek lze odvodit, že studenti jsou ještě málo směřováni na řízenou samostatnou studijní činnost a na prezentaci svých výsledků. Osvojení takových postupů je předpokladem pro posilování bezkontaktních výukových aktivit. Zavedení LMS Moodle na ČZU již k tomu dává určitý prostor. Potěšitelné je vyjádření pedagogů, že považují studenty dobře připravené na zkoušku na úrovni školy 4,2 (nad průměrnou hodnotou školy). Volná vyjádření pedagogů jsou často směřována jak na pozitivní vyjádření ve vztahu ke studen-

tům, tak se objevují ve shodě s názory studentů někdy i kritické připomínky na podmínky výuky v některých předmětech.

Příklady volných vyjádření pedagogů jsou uvedeny níže:

„Pozorní, motivovaní, uznalí, příjemná atmosféra o přednáškách.“

„Jsou vnímaví, pozorní, spolupracující.“

„Postrádám základní pravidla slušného chování.“

„Malý zájem o předmět.“

„Menší počty studentů ve skupině.“

„Větší učebny s odpovídajícím vybavením, případně zmenšit rozsah studijních skupin (počet studentů).“

„Menší tlak na vlastní vědeckou práci hodnocenou impakty a shánění peněz, aby byl čas na kvalitní přípravu.“

Závěr

1. V současné etapě evaluačního šetření není účelem sestavovat z výsledků pořadníky jednotlivých fakult či institutů, ale poskytnout především zainteresovaným pedagogům a příslušným členům akademického managementu obraz o současné poloze názorů studentů i pedagogů na vzdělávací proces na ČZU a porovnání obou významných složek vzdělávacího procesu (pedagogové – studenti). Na tomto základě je možno účinně vzdělávací proces zlepšovat.

2. Dosavadní evaluační šetření statisticky průkazně zjišťují, že podle názorů studentů mají pedagogové velmi dobrou odbornou úroveň, mají vysoký odborný kredit: To je možno považovat za významnou devizu ČZU.

3. Na rozdíl od uznávané vysoké odbornosti pedagogů již studenti kriticky posuzují jejich schopnost zaujmout a motivovat. Z toho lze odvodit, že pedagogové by měli lépe analyzovat schopnost sebereflexe v této oblasti, případně se v této oblasti dále vzdělávat.

4. Přátelský a pozitivní přístup by měl být jedním ze základních atributů, se kterým pedagog před studenty předstupuje, ale studenti u některých pedagogů takový přístup postrádají.

5. Opakovaně se potvrzuje, že cvičení, semináře někdy „suplují“ přednášky a didaktický cíl a efekt cvičení (procvičit učivo, získávat dovednosti) se vytrácí.

6. Připomínky na nedostatek schůdných a vhodných informačních zdrojů pro vyučovaný předmět se objevují často nejen u studentů, ale určitou nespokojenost vyjadřují i pedagogové. Je v rukou pedagogů a vedení kateder tento stav změnit. Věříme, že LMS Moodle by mohl být rychle a účinně nápomocen při řešení vleklého problému.

7. Kritické připomínky se objevují v některých případech k ostatním výukovým podmínkám, jako jsou např. nevhodné učebny, jejich uspořádání, osvětlení, včetně sužujících „drobností“, jako je „hučící“ zářivka apod. Připomínky se objevují jak u studentů, tak u pedagogů. Jistě není problém, aby byla zjednána náprava v málo vyhovujících učebnách, a tak celkově vhodné výukové prostředí, které ČZU má, mohlo být bez kazu.

8. Pedagogové zahrnutí do šetření v tomto semestru jsou v nadpolovičnické většině zkušenější pedagogové (vyučují déle než 9 let.) Vzhledem k obecné úrovni jejich sebereflexe v oblasti znalostí vysokoškolské pedagogiky je dán prostor pro rozvoj pedagogických kompetencí vyučujících.

9. Je potěšující, že pedagogové vesměs pozitivně hodnotí výsledky studentů u zkoušek a jejich zájem o studium.

10. Evaluační šetření potvrzují, že je málo využívána oblast pedagogem řízené samostudium (např. ukládání samostatné práce studentům, jejich vyhodnocování, prezentace), což by mělo být jedním z didaktických prostředků vedoucích k omezení kontaktní výuky a podpoře individuálního rozvoje studentů.

Svědomitý a přemýšlivý způsob při vyplňování dotazníku respondenty (studenty i pedagogy) v drtivé většině dokazuje, že používané nástroje poskytují relevantní údaje a jsou funkční. Věříme, že výsledky mohou být dobrým pomocníkem pro zvýšení pedagogické účinnosti vzdělávacího procesu na základě zpětné vazby, kterou může evaluační šetření poskytnout.

Organizátoři evaluačního šetření v Institutu vzdělávání a poradenství České zemědělské univerzity v Praze všem zúčastněným děkují a věří, že i v následujících etapách bude přístup dalších respondentů stejně vstřícný. Metodika evaluace vzdělávacího procesu

předpokládá zavádění dalších evaluačních nástrojů, např. osobní pohovory jak se studenty (focus group), tak i s pedagogy, analýza studijních výsledků určitých předmětů ve vztahu ke zjištěným skutečnostem v dotazníkovém šetření, zjišťování názorů na jednotlivé studijní programy jak od studentů, tak i pedagogů, a v neposlední řadě bude podle zájmu pedagogů nabídnuta hospitační činnost ve výuce s následnou analýzou vyučovacího procesu, k čemuž ve sledovaném období několikrát již došlo a výsledek byl kvitován s povděkem.

Celkově evaluační šetření vzdělávacího procesu na ČZU prokázalo, že má výbornou odbornou úroveň a využívá převážně moderních didaktických postupů. Ukázal se ale i určitý prostor pro zlepšení kvality edukačního procesu jak po stránce pedagogické, tak i po stránce zlepšování některých výukových prostor.

Ing. Ivan Miller, Ph.D.,
IVP

Příklady zahraničních projektů řešených na IVP v roce 2007

Institut vzdělávání a poradenství ČZU v Praze (IVP) již tradičně rozvíjí aktivity v rámci projektů, které jsou podpořeny zahraničními subjekty, například agenturou EACE (Education, Audiovisual & Culture Executive Agency). Tato instituce zajišťuje ve spolupráci s národními agenturami

evropský Program celoživotního vzdělávání (Lifelong Learning Program) s dílčími podprogramy Comenius, Erasmus nebo Leonardo.

IVP byl v roce 2007 partnerem v projektech, ve kterých se prolínala problematika odborného vzdělávání na sekundární i terciární úrovni

Poskytovatel dotace/trvání	Typ projektu; tematická oblast	Název	Řešitel/Koordinátor za IVP	Partneři/mezinárodní spolupráce
Evropská unie 2007 – 2009	Life Long Learnin Program – Comenius; Vzdělávání učitelů	EMMA – European Modules and Mobility in Agricultural education (Evropské moduly a mobility v oblasti zemědělského vzdělávání)	prof. Ing. Milan Slavík, CSc. Ing. Barbora Jordánová	Finsko, Francie, Nizozemsko, Rakousko, Španělsko
Evropská unie 2007 – 2009	Life Long Learnin Program – Leonardo; Vzdělávání učitelů, mobility	Strengthen the European dimension of the student teacher training (Posílení evropské dimenze vzdělávání budoucích učitelů zemědělských škol)	prof. Ing. Milan Slavík, CSc. Ing. Barbora Jordánová	ENFA, Toulouse, France – Brigitte Laquieze
Evropská unie 2006 – 2008	Life Long Learnin Program – Leonardo; Rozvoj měst	Promoting urban sustainable development in local authorities (Podpora trvale udržitelného rozvoje měst prostřednictvím vzdělávání místních autorit)	prof. Ing. Milan Slavík, CSc. Ing. Bc. Daniel Frank	Research and Development Center-Intercollege, Cyprus – Natassa Economou a další
Evropská unie 2005 – 2008	Life Long Learnin Program – Comenius 2.1; Vzdělávání učitelů	Prosolva: Development of effective problem-solving methods used in the class (Prosolva: vývoj efektivních metod řešení problémů a obtíží, s nimiž se setkává učitel ve výuce)	Mgr. Jiří Votava	Bulharsko, Francie, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Španělsko, Řecko
MŠMT rozvojový projekt 2005 – 2006	Vzdělávání	Preparation of a bachelor study programme "Management of education for sustainable development" (Příprava bakalářského studijního programu „Management vzdělávání pro udržitelný rozvoj“)	PhDr. Radmila Dytrtová, CSc. prof. Ing. Milan Slavík, CSc. Ing. Ivan Miller, Ph.D.	Karlova univerzita v Praze, ČR – Milada Švecová UMB Banská Bystrica, Slovensko – Soňa Vincíková Klub ekologické výchovy, ČR – Danuše Kvasničková Bulharsko, Maďarsko, Polsko, Rumunsko, Slovenská republika
Dutch Ministry of Agriculture, Nature and Food Quality; International Agricultural Centre (IAC) 2004 – 2006	Zemědělské poradenství přenos poznatků	Knowledge circulation and generation for small farmers in EU countries (Příprava tvorba, generování a oběh informací pro malé farmáře v zemích EU)	Ing. Jiří Husa, CSc.	
EU, Leonardo da Vinci II 2004 – 2005	Vzdělávání pro farmáře	Level of education of young farmers in candidate countries (Úroveň vzdělávání mladých farmářů v kandidátských zemích)	prof. Ing. Milan Slavík, CSc. Ing. Emil Kříž, Ph.D.	Research and Development Center-Intercollege, Cyprus – Natassa Economou; a další
Ved. grantová agentúra MŠ SR a Slovenskej akadémie ved, Vega 2003 – 2005	Vědy o člověku	Pedagogical and psychological aspects of using information and communication technologies in university education (Pedagogicko-psychologické aspekty využívání informačních a komunikačních technologií ve vysokoškolském vzdělávání)	doc. Ing. Pavel Krpálek, CSc.	SPÚ, Nitra, Slovenská republika – Emília Fulková
EU, Leonardo da Vinci 2003 – 2005	Odborné vzdělávání pro venkovský prostor	Using information technologies to improve PC work and elimination of differences in this ability between men and women in rural areas (Využití informačních technologií pro zlepšení práce s výpočetní technikou a odstranění rozdílů v této oblasti mezi muži a ženami na venkově)	prof. Ing. Milan Slavík, CSc.	ENFA, Toulouse, France – Brigitte Laquieze; HU, Berlin, Germany – Manfred Bräuer; Agrarpädagogische Akademie Wien, Austria – Erich Ribolits

s dalšími oblastmi, například s pedagogickým výzkumem, přípravou učitelů a rozvojem vzdělávání v oblasti venkovského prostoru obecně.

Příkladem konkrétního pedagogicko-vědeckého záměru je projekt **Prosolva**. Cílem tříletého projektu, který byl zahájen v roce 2005, je propojit pedagogický výzkum s teorií a praxí odborného vzdělávání. Koordinátorem je Centre d'Expérimentation Pédagogique ve Florac – součást Sub Agro v Montpellier (Francie), k dalším partnerům patří například Universitetet for milj – og biovitenskap (Norsko), Instituto de Investigación y Formación Agraria (Španělsko), Stoas Professional University (Nizozemsko). Učitelé středních a vysokých škol z evropských zemí nejprve analyzovali problémy a obtíže, které jsou v dnešní době časté během výuky na školách, a vypracovali soubor metod pro jejich řešení.

V období jednoho školního roku probíhal v pilotních školách tzv. akční výzkum, během kterého byly ověřovány účinky vybraných metod na popsané pedagogické obtíže, ale i na celé vnitřní prostředí institucí a na osobnosti učitelů.

Učitel se stává výzkumníkem, je zároveň zkoumaným objektem i zkoumajícím subjektem. Pomocí přesně definovaných výzkumných metod poznává svou práci. Výzkumná aktivita proto organicky prorůstá s pedagogickou činností, stává se součástí myšlení učitele a podporuje prostřednictvím reflexe a spolupráce jeho další profesní a pedagogický rozvoj.

Význam Prosolvy spočívá také v možnosti vyměňovat si zkušenosti mezi evropskými institucemi (celkem proběhlo 9 setkání partnerských škol), což vede dále k zvyšování kvality výuky, posilování evropské dimenze ve vzdělávání a vyhledávání nových kontaktů pro budoucí spolupráci.

Jiným příkladem zahraniční spolupráce je projekt Podpora trvale udržitelného rozvoje měst prostřednictvím vzdělávání místních autorit. Jde o pilotní projekt v rámci evropského programu Leonardo II. Cílem projektu je přispět ke snížení negativních dopadů měst na životní prostředí a ke zvýšení kvality městského prostředí nově přistoupivších členských států Evropské unie, podpořit tvorbu konceptů a postupů pro trvale udržitelný rozvoj na úrovni orgánů místní správy a samosprávy, a to vše prostřednictvím vzdělávání. Vytyčeného cíle bude dosaženo vytvořením čtyř výukových modulů (trvale udržitelný management měst, trvale udržitelná doprava ve městech, trvale udržitelná městská výstavba, trvale udržitelný design měst), které budou publikovány v elektronické i v tištěné podobě. Koordinátorem tohoto projektu je Unit of Environmental Studies, Research Center – Intercollege (Kypr), mezi dalšími partnery zmiňme například Biopolitics International Organisation (Řecko), Planet A. E. (Řecko), Malta Environment and Planning Authority (Malta).

Konkurence je každoročně velká, úspěšnost žadatelů u programu Comenius se např. pohybuje pod 20 % z přijatých žádostí. Zároveň je evaluace a kontrola stanovených výstupů velmi přísná, musí být samozřejmě prokázána vysoká odborná kvalita a diseminace (tj. šíření a využití) výsledků mezi cílové skupiny.

Výrazný úspěch lze spatřit v tom, že se IVP stal koordinátorem nového evropského projektu Comenius EMMA (Evropské moduly a mobility v oblasti zemědělského vzdělávání), a to jako jediná vzdělávací instituce v České republice v roce 2007.

Cílem projektu EMMA je podpořit evropskou dimenzi ve vzdělávání, rozvíjet kvalitnější výuku v rámci vzdělávání budoucích učitelů zemědělských předmětů, podpořit výuku jazyků, posílit spolupráci mezi jednotlivými institucemi v zemích EU a rozvíjet porozumění mezi mladými lidmi z různých evropských zemí. Výstupem projektu bude tvorba dvou evropských učebních modulů, jejich testování v praxi a mobilita učitelů v rámci evropského programu Comenius. Prostřednictvím projektu vycestuje v dvouletém období vyučovat do zahraničí 60 studentů učitelství.

Institut vzdělávání a poradenství přivítal v lednu 2008 skupinu pěti evropských specialistů z partnerských zemí, kteří se po dobu jednoho týdne společně podíleli na tvorbě učebního modulu Kompetence učitele (Teachers' Competence). Tento modul prakticky pomůže při zahraničních výměnách pedagogů, bez nichž bychom si těžko dokázali představit moderní vzdělávání.

IVP projekt koordinuje a je do něj zapojeno pět institucí, které se zabývají přípravou učitelů odborných předmětů a praktického vyučování (Agrarpädagogische Akademie, Rakousko; Instituto de Investigación y Formación Agraria, Španělsko; Tampere Polytechnic – University of Applied Sciences, Finsko; Ecole Nationale de Formation Agronomique, Francie; Stoas Hogeschool, Dronten, Nizozemsko).

Z uvedených skutečností vyplývá, že IVP svou prací naplňuje poslání v oblasti vzdělávání i na poli zahraniční spolupráce a výzkumu. O tom svědčí i výše prostředků, které byly v souvislosti s řešením zahraničních projektů čerpány – v letech 2005 až 2007 to bylo celkem 1,83 mil. Kč. Předpokládáme, že i budoucnost bude plodná a přispěje tak k dalšímu rozvoji celé České zemědělské univerzity v Praze.

*Mgr. Jiří Votava,
prof. Ing. Milan Slavík, CSc.,
IVP*

Priority odboru informačních a komunikačních technologií v roce 2007

I v uplynulém roce odbor informačních a komunikačních technologií (OIKT) průběžně zajišťoval provoz výpočetní techniky, multimediálních zařízení a sítí na univerzitě a staral se o jejich průběžnou modernizaci. Odbor také poskytoval uživatelskou podporu a pořádal školení zaměstnanců v oblasti IKT. Kromě těchto dlouhodobých a soustavných úkolů i mnoha dílčích krátkodobých cílů bylo na základě schváleného plánu práce OIKT na rok 2007 stanoveno v oblasti rozvoje informačních komunikačních technologií několik zásadních priorit.

Document Management System

Od začátku loňského roku probíhaly na ČZU analytické a implementační práce na informačním systému pro řízení toku dokumentů – DMS, který byl v analýze rozdělen na tři moduly: modul Faktury, Smlouvy a Granty. V první fázi implementace byl připraven modul Faktury, který zajišťuje veškerou agendu týkající se oběhu faktur od přijetí na podatelnu, přes převod do elektronické podoby, vytvoření průvodky, navedení do systémů DMS a Magion, schválení jednotlivými participanty finanční kontroly, vytvoření protokolů o majetku

a schválení účetní, až k jejímu proplacení. Systém byl pilotně spuštěn na PEF a rektorátních pracovištích. Od 5. května letošního roku je systém používán v ostrém provozu na všech pracovištích ČZU. Zbýlé dva moduly budou uvedeny do pilotního provozu v krátké době.

Identity Management

Dalším neméně důležitým úkolem byly implementační práce systému Identity Management, zejména pak jeho propojení s prvním autorizovaným zdrojem dat, kterým je systém IS Studium. Trezor identit byl naplněn údaji o studentech a byly vytvořeny další drivery, navázané na systém Novell, resp. Netmail, čímž bylo kompletně podchyceno automatické vytváření uživatelských účtů studentů. Zavedení personálního softwaru od firmy MPro se bohužel nepodařilo dokončit kvůli neúspěšnému převodu dat ze systému Magion, a proto stále není automatizován tok personálních dat o zaměstnancích. Poslední z autorizovaných zdrojů dat je systém E-doktorand, který by měl trezoru identit poskytovat data o studentech doktorandského studia. Propojení bylo plánováno na začátek roku 2008.

Paralelně s integrováním autorizovaných zdrojů dat byly vytvářeny konektory i pro ostatní systémy, které jsou do projektu začleněny. Například byl zprovozněn konektor pro GTFacility, jehož prostřednictvím jsou nyní schopny všechny ostatní integrované systémy přijímat jednotná data o číselníku budov a místností.

Centralizace serverů Novell NetWare

V průběhu roku 2008 byl dokončen několikaletý projekt centralizace serverů Novell NetWare. Během projektu bylo nainstalováno celkem 16 serverů Novell (12 uživatelských a 4 provozní). Uživatelské servery vytvořily šest dvojic clusterových systémů pro jednotlivé fakulty, studenty a rektorát. Datové úložiště je umístěno na centrálním diskovém úložišti s podporou RAID 6, připojeného pomocí SAN. Zálohování zajišťují páskové knihovny o celkové kapacitě 12 TB. Servery jsou připojeny po samostatných optických vláknech do fakultních přepínačů.

Learning Management System – Moodle

Systém Moodle slouží především k prezentaci a distribuci studijních materiálů, zajišťuje komunikaci mezi studenty, pedagogy a tutory a v neposlední řadě jej lze využít pro administraci kurzů. Jeho provoz zajišťuje čtveřice serverů, dva webové a dva databázové, a všechny funkce jsou dostupné na adrese <https://moodle.czu.cz>. Počátkem ledna 2007 byl uveden do pilotního provozu Moodle verze 1.6.1 a o rok později měl již 10 000 uživatelů. Letos v únoru se přešlo na ostrý provoz, který postupně začaly využívat všechny fakulty, čímž byla úspěšně završena snaha o sjednocení univerzitního e-learningového prostředí.

Systém prochází poměrně rychlým vývojem a již nyní je testována jeho pokročilejší verze. V uplynulém roce byl například jednosměrně propojen se systémem IS Studium a Novell (LDAP) a se systémem rezervace učeben, kromě toho byl rozšířen o řadu modulů. Od září také probíhala školení garantů elektronické výuky a od listopadu pak školení pedagogů. Jde především o základní kurz LMS Moodle, testování v LMS Moodle a LMS Moodle pro pokročilé uživatele. Byly vypracovány metodické příručky, dostupné elektronicky a studenti prvních ročníků zároveň obdrželi malou brožurku, která jim usnadní první kroky v prostředí moodle.czu.cz.

Portál ECTS Label

Ve spolupráci s oddělením mezinárodních vztahů OIKT vytvořil novou verzi portálu ECTS Label, která má zásadní význam pro získání mezinárodního značky ECTS. Tento portál sdružuje všechny podstatné informace pro zahraniční studenty, kteří chtějí studovat na ČZU, částečně také pro studenty, kteří se chystají vycestovat do zahraničí v rámci mezinárodních programů, a rovněž údaje o jednotlivých studijních oborech vyučovaných v angličtině (v české i anglické verzi) včetně kompletních studijních plánů s on-line detaily sylabů.

Videokonference

Pro desktopové konference nyní testujeme software Adobe Connect. Tento typ videokonferencí se hodí na pracovní porady a konzultace a lze jej využít i při výuce menšího počtu studentů, kdy je každý uživatel vybaven počítačem, kamerou a mikrofonom.

Oproti tomu sálkové konference jsou vhodné do přednáškových sálů pro velké množství studentů – běžný je výstup na dvě plátna a vstup ze dvou kamer. Protože se v poslední době přechází na High Definition zobrazení, připadají v úvahu především dvě zařízení: LifeSize Room a Polycom HDX 9000. Obě zařízení jsou využitelná u dálkově přenášených přednášek, kde záleží na kvalitě obrazu a zvuku a počítá se s nahráváním a integrací do přednáškových sálů, zařízení LifeSize je ale cenově mnohem přijatelnější.

Z hlediska správy sítí bylo nutné zajistit správné nastavení datových tras pro videokonferenční hovory. Testováno bylo několik spojení na různá dislokovaná pracoviště ČZU (Humpolec, Most, Mělník) a provedeno mnoho videokonferenčních hovorů se zahraničními partnery ČZU. Videokonferenční zařízení se ukázala velmi citlivá na silný firewall spojující ČZU se sítí internet. Největší překážkou pro zdárné připojení se ale ukázala často nekvalitní připojení detašovaných pracovišť. Pro alespoň uspokojivou funkčnost zařízení bylo mnohdy nutné řešit některé problémy nesystémově. V roce 2008 bude tedy jednou z priorit OIKT právě posílení kvality připojení detašovaných pracovišť na úroveň umožňující bezproblémový provoz videokonferenčních zařízení.

Multikonference

K realizaci a řízení multikonference většího rozsahu je třeba použít multipointserver. Samotné videokonferenční jednotky tuto funkci nabízejí v omezeném rozsahu, ale počet spojených míst je malý – na ČZU je nyní nainstalován Polycom VSX 7400, schopný vytvořit multikonferenci pro čtyři účastníky. LifeSize Room dokáže propojit až šest míst. Probíhá-li přednáška do více distančních center současně, mohl by tedy být multipointserver nahrazen videokonferencí. Multikonference jsou pořádány například v rámci ELLS.

Bezpečnost na ČZU

V roce 2006 se ČZU rozhodla zcela přepracovat a inovovat dokumentaci řízení informační bezpečnosti. V dnešní moderní době hrají informační technologie stále podstatnější roli – stávající dokumentace na ČZU byla již v podstatě nepoužitelná v praxi a zaostávala za překotným rozvojem. Systém řízení informační bezpečnosti (ISMS) měl být realizován firmou Clarionet do půlky roku 2007 a následně měla být uskutečněna opatření uvedená v dokumentech ISMS. Zavedení systému se bohužel protáhlo kvůli zdoluhavému procesu vytváření a kontroly dokumentů potřebných k definitivnímu schválení. Nicméně nyní již byly dokumenty schváleny a je možno navázat na realizaci úkolů z nich vycházejících (minimalizace rizik, softwarový a hardwarový audit, provozní deníky atd.). Ve spolupráci s panem kvestorem se na tento projekt podařilo získat dotaci od MŠMT.

Kromě toho v roce 2007 firma Alkom dokončila projekt CCTV (kamerový záznamový systém areálu univerzity), byl dále rozšiřován systém vjezdových závor a zaveden monitoring a regulace kolejní sítě. Klíčová místa areálu univerzity jsou sledována kamerami a dozor nad nimi byl svěřen spolu s ovládáním závor bezpečnostní službě ve vrátnici rektorátu. Kolejní síť je monitorována, lze dohledat většinu zjištěných incidentů, pravidla sítě jsou důsledně vymáhána a každý student, který je na ni registrován, je s nimi seznámen a jeho souhlas je evidován.

Landesk Security Suite

Krátkodobé připojení návštěvníků do sítě ČZU je pro OIKT náročným úkolem, neboť připojení „neznámých“ počítačů je vždy v rozporu se zabezpečením datové sítě. Největším nebezpečím je přitom možnost prudké virové infekce uvnitř sítě ČZU. V roce 2007 bylo zahájeno testování tří produktů řešících bezpečný přístup do interní sítě ČZU. Jedná se o systémy Landesk Security Suite, Juniper a Microsoft ISA server 2006. Systém od firmy Juniper je výhodný v sítích vybavených prvky právě tohoto výrobce. Implementace v síti ČZU by byla velmi složitá a nákladná. Systém Microsoft ISA server 2006 je vhodný pro menší sítě s maximálním počtem několika set osobních počítačů. Landesk Security Suite byl vybrán a uveden do testovacího provozu v průběhu prázdnin. Systémem bylo oskenováno několik set počítačů v síti ČZU.

Licenční politika

Důležitou činností OIKT je správa licencovaného softwaru, prodloužování stávajících licencí, výtípkování a sběr žádostí na uzavírání

nových licenčních smluv. OIKT nabízí konzultace při zakupování konkrétních programů a případně navrhuje různé alternativy, přičemž se snaží o co nejširší okruh uživatelů, kteří by mohli daný software používat. Snaží se přitom dosáhnout plné legalizace softwaru na univerzitě a propojit evidenci používaného softwaru na různých útvarech univerzity tak, aby se zefektivnilo jeho použití a dosáhlo finančních úspor.

V uplynulém období proto licenční manažer zajistil kromě prodloužení stávajících multilicenčních smluv pro ČZU i nákup dalšího softwaru pro celouniverzitní využití, jako například AutoCad, Math-Cad, ArcGIS, Statistica 2008 nebo Zoner Photo Studio 10 Professional. Dále byla uzavřena nová smlouva Campus, která se vztahuje na více univerzit v ČR, čímž se docílilo nižší ceny licencí. Byl prodloužen upgrade na slovník WinGed, licence Statistika + Data Miner do 12/2007, licence SAS a další.

Evidenční a identifikační karty

V dubnu 2007 byla zahájena spolupráce s KB na výrobě nových studentských a zaměstnaneckých identifikačních karet s možností aktivace platebního čipu. Na základě proběhlé analýzy vzniknul požadavek na elektronické zpracování evidenčních karet studentů, které jsou digitalizovány ihned po zápisu studentů do 1. ročníků.

Jedním z největších úkolů OIKT byl právě přechod na digitalizaci dat z evidenčních karet, tak aby informace byly využitelné pro celou univerzitu. OIKT oslovil společnost zabývající se podobnými projekty, testoval a vyhledával vhodná řešení, implementoval řešení ve spolupráci s dodavatelskou firmou, ladil a také spustil ostrý provoz a posléze přistoupil k analýze a řešení zjištěných nedostatků. Nyní se projekt vyhodnocuje a připravuje se metodika pro digitalizaci centrálním pracovištěm ČZU.

Správa koncových zařízení

OIKT samozřejmě průběžně zajišťoval provoz a správu koncových stanic na svěřených pracovištích, staral se o chod počítačových učeben, vestibulů a výpočetních systémů instalovaných v těchto prostorech, internetového pavilonu na rektorátě ČZU a počítačového centra na kolejích JIH a na koleji F technicky zajišťoval počítačovou laboratoř určenou pro výuku Univerzity třetího věku. Zajišťoval antivirovou ochranu, poradenství v oblasti IKT, provoz audiovizuální techniky, správu celouniverzitního systému infopanelů, odvoz hardwaru a samozřejmě uživatelskou podporu.

V roce 2007 došlo k převzetí správy IKT na všech pracovištích KaM včetně informačního systému pro ubytování studentů. Další změny ve správě IKT si vynutilo rozdělení Fakulty lesnické a environmentální – jednak bylo nutné přeorganizovat strukturu webových prezentací a jednak byl pro každou novou fakultu přidělen správce HW/SW, čímž vznikly dvě nové pracoviště střediska správy HW/SW.

Poslední důležitou změnou je zajištění správy IKT střediskem správy HW/SW na Institutu tropů a subtropů. Na rektorátu OIKT hardwarově zajišťoval systém DMS a vybavil celé EO (ekonomické oddělení) a PO (personální oddělení) dvěma monitory na jednu pracovní stanicí. Odbor dále pomáhal s přechodem na certifikáty na čipových kartách v systému ProfiBanka, nainstalovalo techniku na rekonstruovaném 6. patře rektorátu, dořešil přechodu stanic a tiskáren na síť VLAN910, zavedlo Wifi Eduroam na KTV, zprovoznil pokladny na SICu a přesunul prodej kupónů DPP Praha do pokladny EO, zajistil evidenci elektronického mýtného v autoprovozu, rozšířil síť v provozním zahradnictví, převzal správu UNICO AGRIC či zavedl výpočetní techniku na telefonní ústřednu univerzity. Na PEF OIKT v roce 2007 prováděl a zajišťoval mnoho akcí, nejvýznamnější z nich byly například: kompletní výměna počítačového vybavení i audiovizuální techniky v učebně S5, modernizace – výměna počítačového vybavení na učebně 341, kompletní rekonstrukce učebny 239 s navýšením kapacity (25 + 1 PC), zřízení počítačové učebny v místnosti C23 (kapacita 30 + 1 PC), instalace indukčních smyček na posluchárnách EI, EII a EIII, modernizace audiovizuálního vybavení staré zasedací místnosti PEF. Na TF OIKT kromě průběžných činností vybudoval volně přístupné počítačové pracoviště v přízemí TF, dále se pak podílelo na přípravě linky na likvidaci použité výpočetní techniky. Na FLE, později FLD a FŽP OIKT mimo klasických činností zajistil rekonstrukci učebny L332 řešené v rámci grantu FRVŠ, zavedení elektronického výpůjčního systému prostředků IKT a kompletní organizace, vyhodnocení a komunikace s účastníky výběrového řízení na exkluzivního dodavatele výpočetní techniky a kancelářské techniky. Na IVP došlo v minulém roce mimo běžných činností ke kompletní rekonstrukci všech učeben, jejich vybavením učitelským počítačem, projekční plochou a dataprojektorem. Na ITS stojí za zmínku vybudování volně přístupných počítačových pracovišť ve 2. patře rektorátu.

Výhledy do budoucnosti

Uplynulý rok lze celkově bezesporu hodnotit jako úspěšný a větší na stěžejních cílů byla dokončena, případně byly úspěšně započaty kroky, které k jejich naplnění povedou. Vzhledem k tomu, že informační a komunikační technologie se neustále dynamicky vyvíjejí a jejich role v chodu univerzity neustále roste, má většina úkolů OIKT dlouhodobý charakter.

Držet krok se současnými trendy, či je dokonce předjímat tak, aby sloužily zájmům univerzity, to je dlouhodobý cíl odboru informačních a komunikačních technologií, který se nemění s číslicí v letopočtu a jenž stojí v pozadí všech jeho aktivit.

*Ing. Ondřej Hradecký
a kolektiv OIKT*

Postup implementace Document Management System

V rámci projektu Implementace systému pro správu dokumentů a zajištění jejich bezpečnosti se v období od 22. 4. 2008 do 30. 4. 2008 konalo školení DMS (Document Management System).

Cílem projektu je zavést systém elektronického oběhu dokumentů a současně řešit také politiku bezpečnosti, která je jednou z nejvýznamnějších faktických i psychologických bariér k širšímu propojování informačních systémů a dílčích aplikací a jejich zpřístupnění uživatelům v rámci ČZU.

Školení bylo určeno pro správce a příkazce z pracovišť, kde je systém od 5. 5. 2008 nasazován – tedy celou univerzitu kromě rektorátních pracovišť a Provozně ekonomické fakulty (kde již projekt běží v pilotním provozu od konce listopadu 2007).

Na školení byli účastníci seznámeni s aktuální částí projektu (modul faktury) a dále proběhla prezentace hlavních výhod DMS – elektronické workflow, které umožní oběh elektronických dokumen-

tů nebo formulářů a jejich schvalování; okamžité informace o stavu schvalovaného dokumentu; hlídání termínů, reporting průběhu schvalování; nezměnitelná evidence schválení; možnost napojení na organizační strukturu, možnost delegování nebo zastupování; pro schválení dokumentu stačí přístup na internet; rozšířené možnosti vyhledávání. Následná praktická ukázka pracovního prostředí potvrdila jednoduchost systému při schvalování faktur a snížila obavy uživatelů z nového systému. Závěrem byly uživatelům předány informace o lince technické podpory – oddělení Helpdesk ČZU v Praze.

Další informace naleznete na webových stránkách OIKT (<http://www.oikt.czu.cz>).

*Ing. Jiří Mach,
OIKT*

System řízení informační bezpečnosti

Jak již jsme vás informovali v předchozím čísle zpravodaje, od 1. 3. 2008 byl na České zemědělské univerzitě zaveden systém řízení informační bezpečnosti (ISMS).

Pádné důvody

V minulosti byla bezpečnost informací na ČZU řešena pomocí jednotlivých opatření na různých úrovních bez celkové koncepce a systému. Při stále rostoucí míře ohrožení aktiv a rozvoji IKT univerzity byl tento koncept již neudržitelný a představoval značná rizika pro aktiva univerzity, zejména kvůli značné složitosti celého systému.

Důvody, proč bylo třeba ISMS na univerzitě zavést, jsou především následující:

- Vnitřní dokumenty o IKT byly nedostatečné a zastaralé. Existoval pouze jediný dokument definující pravidla využívání, a to příkaz rektora č. 60 z roku 1997.
- Oblast informačních technologií se neustále dynamicky rozvíjí a je nutné se tomu přizpůsobit.
- Objem zpracovávaných dat narůstá, sílí hrozby z okolí a stále větší jsou také nároky na IS univerzity.
- Problémy na jiných univerzitách a jejich medializace (centra distribuce nelegálních dat na kolejích univerzit, únik osobních dat, problémy s přijímacím řízením atd.) představovaly riziko pro pracně budované dobré jméno univerzity.
- Vedení univerzity si je vědomo nutnosti řešit oblast bezpečnosti IKT.
- Jsou zde legislativní normy, které bezpečnost vynucují (hrozí pokuty v řádu milionů a odpovědnost nesou statutární orgány).

Základní požadavky

Realizace projektu byla svěřena OIKT, konkrétně potom bezpečnostnímu správci IKT, který měl koordinovat všechny činnosti související s projektem. Po důkladných prvotních rozvahách byly v březnu 2006 stanoveny následující základní požadavky na budoucí projekt:

- Je třeba vypracovat celkovou analýzu prostředí ČZU a provést technické testování systémů, včetně interních i externích penetračních testů a prověření webových aplikací.
- Dále je nutno zhotovit analýzu rizik založenou na ohodnocení aktiv, hrozeb, rizik, zranitelností a dopadů, navrhnout opatření eliminující rizika a udělat srovnávací analýzu se sadou norem ČSN ISO/EIC 27000.
- Je zapotřebí vytvořit jasnou a srozumitelnou bezpečnostní politiku, na základě analýzy rizik a normalizovaných postupů zpracovat dokumentaci a následně implementovat opatření do praxe a zaškolení uživatele.
- A konečně zde musí být havarijní plánování a krizové scénáře, v nichž bude zhodnocen stávající stav a navržena a realizována patřičná opatření.

S touto představou bylo osloveno několik společností, které se projekty v oblasti řízení informační bezpečnosti zabývají již delší dobu. Ve výběrovém řízení byla posuzována tato kritéria:

- dodržení požadavků na jednotlivé služby deklarované ČZU,
- cena,
- doba, za kterou jsou společnosti schopné projekt provést,
- návaznost na systémy provozované na ČZU,
- reference a zkušenosti v oboru.

Na základě předložených nabídek bylo zavedení systému řízení informační bezpečnosti zadáno formě Clarionet, s. r. o.

Přípravné práce pro analýzu rizik

S realizací systému na ČZU se začalo v lednu 2007. Předpokládaná doba trvání projektu byla tehdy stanovena na osm měsíců s ukon-

čením k 31. 8. 2007, v případě dodržení všech procedur bez časových prodlev podle plánu.

V úvodní fázi bylo nutno zejména určit rozsah projektu, prozkoumat stávající dokumenty, smlouvy a nařízení a poté začít se sběrem dalších informací. Součástí sběru informací bylo i shrnutí všech informačních systémů, platform a serverů, které na univerzitě fungují. U nich byl určen obsah a rozpoznání konkrétní správci zodpovědní za provoz. Pomocí rozhovorů a konzultací s příslušnými pracovníky byly získány další potřebné informace. Dále proběhla technická testování nejdůležitějších informačních systémů univerzity.

Pro samotnou analýzu rizik byla použita metoda CRAMM, která vycházela ze shromážděných poznatků a dat. CRAMM (CCTA Risk Analysis and Management Method) je metoda pro zavádění a podporu systému řízení bezpečnosti informací, pro provádění analýzy rizik informačních systémů a sítí, k návrhu bezpečnostních protioopatření, určování havarijních požadavků na informační systém a k návrhům na řešení havarijních situací.

Bezpečnostní dokumentace a havarijní plány

Protože při analýze stávajícího stavu bylo zjištěno, že na univerzitě chybí nosný prvek nejen informační bezpečnosti, ale celé bezpečnosti obecně, byl vypracován základní dokument v podobě Bezpečnostního řádu ČZU. Ten zahrnuje všechny formy bezpečnosti, které je třeba na univerzitě řešit: například bezpečnost informací, požární ochranu, bezpečnost práce atd.

Na tento základní dokument je přímo navázána Bezpečnostní politika informací, která řeší již jen oblast IKT. V nejbližší době bude třeba nově zpracovat i již zmiňovanou požární dokumentaci, která nyní sice existuje, ale ne v odpovídající formě. Bezpečnostní řád s přílohou Bezpečnostní politika informací byl podepsán rektorem ČZU a vstoupil v platnost 1. března 2008 jako Příkaz rektora č. 111.

Na tento příkaz navazuje sada dokumentů, které již řeší konkrétní systémy, jako je například elektronická pošta, zálohování dat, ochrana osobních údajů či připojení k internetu. Mimo jiné je zde pro lepší orientaci uživatelů zahrnut i výkladový slovník základních pojmů, s kterými se běžný uživatel v dokumentaci setkává. Tyto navazující dokumenty byly vydány jako Opatření rektora č. 2/2008. Konkrétně se pak jedná o:

- Výkladový slovník
- Pravidla bezpečného provozu elektronické pošty
- Pravidla pro klasifikaci informací
- Pravidla ochrany osobních údajů
- Bezpečnostní politika používání informačních systémů
- Pravidla řízení přístupu k informačnímu systému
- Pravidla bezpečnosti připojení a využívání sítí CESNET a Internet
- Pravidla pro zvládání bezpečnostních incidentů
- Pravidla pro zálohování a archivaci dat

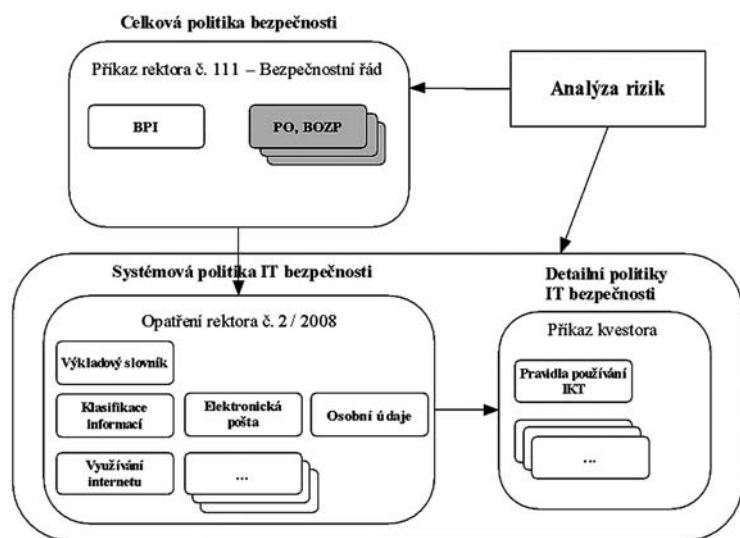
Posledními detailními dokumenty definujícími pracovní postupy, práva a povinnosti uživatelů jsou Pravidla využívání IKT vydané jako Směrnice kvestora č. 3/2008 nebo Pravidla kolejní sítě vydané jako směrnice OIKT pro studenty využívající kolejní síť.

Uvedené dokumenty jsou k dispozici na intranetu ČZU (<http://intranet.czu.cz>) nebo na webových stránkách OIKT (<http://www.oikt.czu.cz>).

Schéma bezpečnostní dokumentace

Kromě bezpečnostní politiky byly na základě počátečních požadavků vytvořeny také plány obnovy funkčnosti IS (havarijní plány), sledující následující cíle:

- minimalizovat riziko přerušení činností

- zajistit stabilitu provozu
- zajistit správný postup obnovy činností ČZU
- garantovat spolehlivost záložních systémů
- minimalizovat délku rozhodovacího času v průběhu havárie IS
- zvýšit bezpečnostní povědomí všech zaměstnanců a studentů

Řešené problémy

Podobně jako v jakékoli jiné instituci, i na univerzitní půdě je třeba získat podporu nejvyšších představitelů pro zavádění často nepopulárních změn a také zajistit dostatečné finanční krytí celého projektu. V tomto směru je zapotřebí ocenit velkou snahu ze strany rektora a kvestora ČZU, kteří neváhali vydat značnou sumu za takto náročný projekt a získat finanční dotaci od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Dalším z klíčových prvků celého projektu byl výběr správného partnera pro zavedení ISMS. Univerzita neměla a nemá k dispozici dostatek odborníků, kteří by byli schopni v rámci svých pracovních možností a povinností vytvořit projekt požadovaného rozsahu a kvality. Skutečnost, že vyhledávání partnera završené výběrovým řízením trvalo poměrně dlouho, rozhodně nebyla na škodu a zajistila dobré předpoklady pro realizaci.

Během samotného zavádění ISMS se však největší komplikace objevily ve značně složité organizační struktuře univerzity, která nebyla nikde zdokumentována a v níž nebyly zcela jasně definovány kompetence. S tím pak souvisí i značný časový skluz projektu – ten měl být dokončen 31. září 2007, v té době byly však místo finálních verzí hotovy pouze hrubé základy dokumentace.

Při plánování se vycházelo ze zvyklostí ve společnostech s jinou organizační strukturou, která se však značně liší od situace panující na ČZU. Už při počátečních rozhovorech bylo třeba komunikovat s dvojnásobným počtem zaměstnanců ČZU, než se původně plánovalo, a některé informace bylo třeba důkladně prověřovat na opakovaných setkáních. Často bylo vůbec obtížné vypátrat, kdo má jakou odpovědnost. Dále při revizích jednotlivých verzí dokumentace vznikaly časové prodlevy, kdy dokumenty muselo zdlouhavě číst a připomínkovat více pracovníků ČZU, než byl předpoklad. V neposlední řadě bylo i krajně složité shrnout často protichůdné názory oponen-

tů, rozhodnout o jejich přínosu a poté je zpětně do dokumentu zapracovat.

Při součtu všech těchto specifíků univerzity byl termín předání přesunut nejdříve na konec roku 2007, následně na 31. ledna 2008. V tomto termínu byly práce na ISMS dokončeny a poté bylo třeba výsledky více než roční práce prezentovat před vybranými členy akademické obce a ratifikovat rektorem nebo kvestorem ČZU. Na konci února 2008 byla splněna i tato závěrečná část a od 1. března 2008 je systém řízení bezpečnosti informací v platnosti.

Vyhodnocení projektu

I přesto, že čas potřebný k realizaci projektu se oproti původnímu předpokladu zdvojnásobil, považuje OIKT jako zástupce ČZU celý projekt za zdařilý. Jako v každém obdobně náročném projektu se i zde vyskytly drobné problémy při komunikaci a spolupráci s externí firmou. Tyto problémy se ale povedlo vždy relativně rychle a ke spokojenosti obou stran vyřešit. Ostatní požadovaná kritéria se podařilo téměř beze zbytku naplnit, a to včetně finanční náročnosti, která byla na očekávané úrovni.

Je však třeba provést kvalitní osvětu mezi všemi zaměstnanci ČZU, neboť momentálně o existenci dokumentace ISMS ví pouze velmi malé procento z nich. Špatná informovanost je zatím největším záporům dobře nastartovaného procesu na ČZU a v nejbližší době budou proto provedena školení zaměstnanců.

Celý systém řízení informační bezpečnosti ovšem nelze chápat jako dokončený pouze sadou předpisů, jež byly vytvořeny. Jde o živý proces a běh na dlouhou trať. V nejbližší době bude třeba vypracovat jednotlivé provozní řady a směrnice. Z analýzy rizik vzešlo obrovské množství problémů, které je nutno řešit. Obecně totiž platí, že celek je tak silný, jako je silná nejslabší část celého systému.

Na těchto problémech již vedení univerzity a OIKT intenzivně pracuje v podobě nejrůznějších projektů. Jedná se zejména o:

- Správu identit (Identity Management), která řeší celý „životní cyklus“ zaměstnance od jeho nástupu až po ukončení pracovního poměru.
- Centrální správu stanic, která velmi usnadňuje práci nebo instalaci nových produktů běžným uživatelům stanic, kdy správce může zasáhnout rychle i bez fyzické přítomnosti u počítače.
- Evidenci hardware a software pomocí auditního systému.

Nesmíme ovšem zapomenout, že ISMS není jen souborem dokumentů a opatření, ale že tento systém zahrnuje i konkrétní osoby (zaměstnance). Ty je nezbytně nutné nejen seznámit s řízením bezpečnosti, ale především je přesvědčit, že dodržování těchto zásad je nezbytností, která chrání univerzitu i je samotné. Samozřejmostí je také kontrola systému i osob, i když někdy může být značně nepopulární.

Jak již bylo zmíněno, je ISMS ve své podstatě nekonečný proces, a musí tedy docházet také k aktualizaci a revizi stávajících dokumentů tak, aby v maximální možné míře odrážely podmínky na univerzitě i v jejím okolí a následovaly nejmodernější trendy v oblasti IT.

*Bc. Libor Šup,
bezpečnostní správce IKT,
OIKT*

Činnost kolejní rady Kolejí a menzy ČZU

Na prvním jednání (10. října 2007) kolejní rady KaM ČZU (dále jen KR) v letošním akademickém roce bylo konstatováno, že KR se stává, z pěti členů. Předsedou KR je Jan Borák (zvolen 19. 6. 2007 po odstoupení dosavadního předsedy Michala Kroupy). Čtyři bývalí členové odstoupili z důvodů zakončení studia, odchodu z kolejí nebo přestupu na jinou školu. Pro nenaplněnost stavu členů byly vypsané doplňovací volby. Vzhledem k tomu, že počet kandidátů (6) nepřevyšoval počet volných míst (6) v KR, volby nebyly po dohodě s právním oddělením ČZU konány. Všichni uchazeči o členství splnili předem stanovené podmínky a stali se tak členy KR. Rada má v současné době 11 členů: Martin Baláš, Jan Borák, Ksenie Dzyuba, Jan Kučera, Leoš Lejček, Vladimír Markovic, Lubomír Řiháček, Filip Škeřtk, Petr Teuber, Pavel Viskot, Lukáš Záhlava. KR má šest místopředsedů, každý zodpovídá za „svůj“ blok a jeden za menzu.

Během roku bylo projednáno a řešeno množství témat, mimo jiné:

Problematika ubytování cizinců: V současnosti je praxe taková, že zahraniční studenti jsou ubytováni přednostně na bloku G. Vzniklá koncentrace osob s jinými kulturními zvyklostmi s sebou přináší různé problémy. KR navrhuje zahraniční a české studenty ubytovávat společně, a to i na jiných blocích, než je kolej G. Podmínkou je souhlas ubytovaných.

Problematika zákazu kouření: Z důvodu ochrany zdraví nekuřáků a v reakci na platné právní předpisy (zákon č. 379/2005 Sb., kolejní řád, požární předpisy) se vyzvalo k dodržování zákazu kouření v budovách kolejí. Byla snaha o zřízení míst, která měla podle možností sloužit jako případné „kuřárny“, to se nepodařilo přes odpor KaM prosadit, takže je kouření povoleno pouze mimo budovy.

Parkovací místa: V loňském roce bylo rekonstruováno parkoviště u Kruhové haly a vytvořena nová parkovací místa (tamtéž). Zároveň je průběžně v součinnosti s městskou policií kontrolováno dodržování zákazu vjezdu (potažmo zákazu parkování) na komunikaci mezi bloky JIH a BCD. Řidiči porušující dopravní předpisy jsou pokutováni. Zákaz vjezdu na tuto komunikaci má několik důvodů: ochrana chodců, udržování volného prostoru pro průjezd vozidel technických služeb, zásobování apod., udržování volného prostoru kolem hydrantů a na nástupních plochách požární techniky.

Veřejné osvětlení: K řešení byly předány stížnosti na nefungující veřejné osvětlení (zejm. u chodníku od autobusové zastávky kolejí JIH). Problém spočívá v nefunkčních rozvodech i v samotných vadných osvětlovacích tělesech, která způsobují rychlé opotřebení, resp. zničení výbojek. Na léto 2008 se plánuje generální oprava osvětlení. Dále byly řešeny potíže s vnitřními elektroinstalacemi (zejména v bloku E), kdy z různých příčin docházelo k aktivaci činnosti proudových ochran. Problémy byly vyřešeny opravami spotřebičů (vařičů) a rozvodných skříní.

Zdražení kolejného a stravného: Kolejné bylo od roku 2008 navýšeno o změnu DPH (z 5 na 9 %), k dalšímu zvýšení nedošlo. Ceny hlavního jídla v menze byly navýšeny na 25,50 Kč. Důvodem je neustálé zvyšování nákladů (potraviny, energie, mzdy), změna DPH a skutečnost, že se cena neměnila již několik let, zatímco probíhala inflace.

Kapacita menzy: Byly řešeny stížnosti na nedostatečnou rychlost výdeje jídla v menze, resp. na tvoření front. Problém spočívá v nesouladu kapacitních možností menzy se stále se zvyšujícím počtem studentů (potažmo stravníků) na ČZU. Byla provedena vnitřní organizační opatření, která by měla alespoň částečně tomuto problému čelit. Řešení však naráží na kapacitní možnosti (samotné jídelny, výdeje jídel, pokladen, myček nádobí apod.).

Pohyb nežádoucích osob: Byla projednávána otázka pohybu nežádoucích osob v budovách kolejí. Jedná se zejména o pobyt a přes-

pávání bezdomovců v chladných obdobích. KR prostřednictvím ředitele KaM apelovala na vrátné, aby si více všímali „provozu“ kolem nich a tyto nežádoucí osoby do budov nepouštěli, resp. je vykázali ven.

Režim vstupu do budov: V reakci na množící se problémy s dodržováním pravidel slušného chování bylo jednáno o případném zpřísnění režimu pohybu pro samotné studenty a jejich návštěvy. Ačkoli kontrola všech příchozích (vstup na kolejenku nebo ISIC) a zapisování všech návštěv do návštěvní knihy má oporu v kolejním řádu, vzájemné jednání KR s ředitelem KaM dospělo k závěru režim pohybu nezpřísnovat. Obě strany se shodly, že svobodu pohybu, která je v porovnání s jinými pražskými kolejemi nebyvalá, je nutné hájit, neboť prospěch z ní mají zejména ti slušní, které by naopak jakékoli zpřísnění režimu nejvíce a nespravedlivě poškozovalo. Navíc není jisté, zda by zpřísněný režim s sebou také přinesl zlepšení pořádku na kolejích. Zde je na místě apelovat na všechny, aby těchto nesamozřejmých svobod nezneužívali – aby všichni při jakémkoli jednání měli vždy na paměti, že: „Svoboda jednoho končí tam, kde začíná svoboda druhého.“

Odpadové hospodářství: Zejména v reakci na nevyhovující hygienické dopady stávajícího systému nakládání s odpadem bylo rozhodnuto, že na koleji JIH budou zrušeny místnosti, kam se vynášel komunální odpad. Odpad si budou ubytovaní sami vynášet do venkovních kontejnerů. Uvolněné místnosti budou přestavěny na kuchyňky s vařičem a mikrovlnnou troubou, které zatím nebylo možné v tomto bloku z prostorových důvodů nainstalovat.

Opravy oken a rozvodů: Během léta i na podzim 2007 probíhala průběžná výměna, popř. utěšňování, některých oken na kolejích (především blok JIH). Postupuje se od těch, která jsou v nejhorším stavu, a vyměňuje se pokud možno vždy celé patro najednou. Opravy budou postupně pokračovat až do léta roku 2009. Dále proběhla oprava střechy v některých blocích a plánované i neplánované (havarijní) opravy rozvodů vody, popř. topení.

Počítačová síť: Zejména na počátku roku byly zaznamenány potíže s nefungující počítačovou sítí, resp. internetovým připojením, které byly operativně řešeny. Dlouhodobý problém je ve stále se vyskytující nekázní některých uživatelů sítě, která spočívá ve stahování nadměrného objemu dat, používání nelegálního softwaru, (snad neúmyslném) šíření virů a také vytváření místních sítí internetového připojení, které zpomalují chod sítě. Dalším problémem je nedostatečné personální zajištění správy počítačové sítě (nejen kolejní, ale i celouniverzitní).

Areál ČZU a olympijské hry: V souvislosti se záměrem hl. m. Prahy pořádat v budoucnu olympijské hry (OH), což s sebou přináší možnost investic do budov a zařízení kolejí, bylo kolejní radou doporučeno, aby se vedení KaM, resp. ČZU zajímalo o možnost případného zahrnutí areálu KaM ČZU do zamýšlených olympijských projektů. KR se domnívá, že výstavba zázemí OH (pochopitelně za předpokladu přidělení OH Praze) by byla jedinečnou možností, jak provést významné investice (nejen) v areálu ČZU. Bylo by škoda tuto neopakovatelnou možnost propásnout.

Webová prezentace kolejní rady: Pro potřeby studentů ubytovaných na kolejích, jejich náměty a připomínky, pro zjednodušení komunikace mezi nimi a zástupci při vedení Kolejí a menzy, byly na začátku roku 2008 zřízeny pravidelně aktualizované webové stránky (<http://kolejrirada.czu.cz>) a e-mail (kolejrirada@czu.cz). Pro ještě lepší informovanost studentů snad budou do začátku dalšího akademického roku u vstupů do budov instalovány plazmové televize.

*Za kolejní radu
Ing. Martin Baláš, Jan Borák*

Kurzy pro pedagogy a doktorandy ČZU v Praze

Institut vzdělávání a poradenství organizuje pro pedagogy ČZU v Praze kurz zvyšování pedagogických kompetencí. V kurzu jsou zařazena, mimo jiné, témata ze základů vysokoškolské pedagogiky, edukometrie, specifika výuky studentů se speciálními potřebami, nácvik prezentačních a didaktických dovedností a využití didaktických technologií a didaktické techniky ve výuce. Kurz je navrhován jako součást systému profesní přípravy a profesního růstu mladých pedagogických pracovníků v souladu s požadavky vedení ČZU.

Pro doktorandy ČZU je určen kurz didaktických a prezentačních dovedností (rozsah asi 30 hodin), který je zakončen zkouškou. Ze

strany doktorandů je o kurz značný zájem. Pro realizaci výuky je využíváno pracoviště Institutu vzdělávání a poradenství ČZU v Praze – a to jak učebny a technické vybavení v hlavní budově v Malé Chuchli, tak vzorová učebna v areálu Suchdola na koleji F. Učebny jsou vybaveny záznamovou a projekční technikou, videotechnikou, interaktivní tabulí a počítači.

Bližší informace na <http://www.ivp.czu.cz>.

*Ing. Jiří Husa, CSc.,
IVP*

Šumavské jaro 2008 – exkurze po ekofarmách

Studentská organizace ÚESS SPODEK (Ústav Ekologických Snů a Skutečností Spolek Pro Omezení Deficitu Ekologických Kapacit) působící na České zemědělské univerzitě v Praze se 2. května 2008 vydala na jednu z dalších exkurzí po ekologicky hospodařících farmách České republiky. V režii „nového“ osazenstva SPODEK se tento typ exkurze koná již potřetí, avšak tradice těchto exkurzí má již dvacetiletou historii.

Tentokrát jsme exkurzi zaměřili na farmy hospodařící při hranicích Národního parku Šumava, tedy v podmínkách značně náročných a nepříznivých. První den exkurze studenti navštívili převážně drobné rodinné farmy, které se způsobem hospodaření značně vymykají běžné hospodářské praxi v těchto přírodních podmínkách. Tyto farmy se zaměřují převážně na pěstování zeleniny a výrobu ovčích a kozích sýrů. Měli jsme možnost i na jedné z těchto farem přenocovat a poznat život farmářů opravdu zblízka.

Program druhého dne exkurze se věnoval diskutabilnímu tématu chovu skotu bez tržní produkce mléka na velkých plochách, kde jsme si ověřili

kvalitu a přesvědčení jednotlivých ekologických farmářů a každý lehce rozpoznal, kdo je sběratel dotací a kdo zemědělec. Poslední den exkurze jsme navštívili ekocentrum o. s. Konopa, kde jsme se seznámili s problematikou pěstování a využití technického konopí a na závěr jsme nahlédli do způsobu života komunity adventistů, kteří pěstují a zásobují ekologickými potravinami obchodní řetězec zdravé výživy Country life.

Doufáme, že exkurze splnila očekávání všech účastníků a věříme, že i v dalším školním roce se naskytnou vhodné podmínky pro uskutečnění této poučné a zároveň příjemné aktivity. Nesmím zde zapomenout poděkovat všem farmářům, kteří nám dovolili nahlédnout do svého soukromí.

*za ÚESS SPODEK
Jan Šarapatka*

Volby do AS ČZU a AS FAPPZ

Ve dnech 15. – 17. 4. 2008 se na Fakultě agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů ČZU v Praze uskutečnily řádné volby do akademického senátu ČZU a akademického senátu FAPPZ. Řádných voleb do AS ČZU a AS FAPPZ se zúčastnilo 717 členů akademické obce, což představuje volební účast 33,33 %. Podle volebního a jednacího řádu AS FAPPZ, hlavy II, § 9 byly volby v prvním kole platné.

Jestliže hodnotíme volební účast jednotlivých členů akademické obce fakulty je možné konstatovat, že se voleb zúčastnilo 132 akademických pracovníků fakulty (81,99 %) a 585 studentů (29,4 %).

Do akademického senátu ČZU v Praze byli zvoleni následující členové akademické obce: prof. Ing. Jan Vašák, CSc. (72 hlasy), prof. Ing. Jaromír Lachman, CSc. (63 hlasy), prof. Ing. Josef Pulkrábek, CSc. (53 hlasy), Pavel Pšenička (164 hlasy) a Jakub Šmolík (158 hlasů).

Akademický senát FAPPZ bude v následujícím volebním období pracovat v tomto složení: Ing. Vlastimil Mikšík, Ph.D. (83 hlasy), prof. Ing. Karel Hamouz, CSc. (67 hlasů), prof. Dr. Ing. Luboš Borůvka (65 hlasů), Ing. Věra Kožnarová, CSc. (63 hlasy), Ing. Jana Česká, CSc. (54 hlasy), Ing. František Hnilička, Ph.D. (49 hlasů), doc. MVDr. Radko Rajmon, Ph.D. (49 hlasů), Ing. Matyáš Orsák, Ph.D. (48 hlasů), doc. Ing. Josef Sus, CSc. (48 hlasů), prof. Ing. Vojtěch Rada, CSc. (46 hlasů), doc. Ing. Jiří Mrkvička, CSc. (45 hlasů), doc. Ing., Mgr. Markéta Sedmíková, Ph.D. (45 hlasů), doc. Ing. Josef Soukup, CSc. (45 hlasů), prof. Ing. Miluše Svobodová, CSc. (41 hlasů), Bc. Lukáš Kaplan (224 hlasy), Ing. Filip Starosta (182 hlasy), Ing. Jan Šmolík (168 hlasů), Lucie Oplatková (155 hlasů), Ing. Jana Doležalová (148 hlasů), Jan Bursík (143 hlasy) a Stanislav Rejhon (140 hlasů).

*Ing. František Hnilička, Ph.D.
předseda volební komise AS FAPPZ*

Změny ve zdravotní péči

S politováním oznamujeme, že Studentský zdravotní ústav Praha ukončil na pracovišti Bechyňově 3, Praha 6 k 1. březnu zdravotní péči. Zdravotní péči od tohoto data zabezpečují praktičtí lékaři ve Studentském zdravotním ústavu Praha (SZÚP), Spálená 12, Praha 1. Zdravotní dokumentace jsou k uvedenému datu převedeny na centrální pracoviště. Registrovaní studenti mají možnost si vybrat jiného lékaře v rámci SZÚP nebo i jiného lékaře. V takovém případě budou informace ze zdravotních dokumentací předávány v souladu s právními předpisy jiných praktickým lékařům.

Seznam praktických lékařů a ordinačních hodin:

MUDr. Berkovičová: po 10.00 – 15.00, út – pá 7.30 – 12.30

MUDr. Kolesová: po – st, pá 7.30 – 12.30, čt 10.00 – 15.00

MUDr. Vaňková: po, st – pá 7.30 – 12.30, út 10.00 – 15.00

MUDr. Vránová: po – út, čt – pá 7.30 – 12.30, st 10.00 – 15.00

*Ing. Jiří Boháček,
kvestor ČZU*

ČZU v Praze se prezentovala na výstavě Techagro

Ve dnech 6. – 10. 4. 2008, znovu po dvou letech, proběhl na výstavě BVV Brno trojlístek agrárních veletrhů **Techagro**, **Silva Regina** (oba desátý ročník) a **Animal Vetex** (devátý ročník). Ukazuje se, že tyto veletrhy pokračují ve svém vzestupném trendu, stále se zvyšuje počet vystavovatelů, rozšiřuje se výstavní plocha a celkem prošel branami i rekordní počet návštěvníků.

Základní statistické údaje	2006	2008
Zúčastněné firmy celkem	708	758
Počet zúčastněných zemí	19	21
Celková výstavní plocha v (m ²)	55 434	65 284
Počet návštěvníků:	78 370	93 020
z toho odborníků v (%)	72	70
Počet akreditovaných novinářů	287	290

Zajímavý byl letos i doprovodný program, který je vždy zaměřen na aktuální problematiku, kterou letos byla biomasa jako obnovitelný zdroj energie, do něhož se zapojilo na 50 firem. Nabídka mechanizace pro zemědělskou a lesnickou výrobu byla obrovská, každá firma se prezentovala novinkami, inovovanými stroji či technologiemi. Jen na ocenění Grand Prix bylo přihlášeno 68 novinek. Tato soutěž se již stala neoddelitelnou součástí agrárních veletrhů a zastoupení ČZU v její hodnotitelské komisi je také téměř pravidlem. Předsedou komise byl již po několikáté doc. Ing. Adolf Rybka, CSc., vedoucí katedry zemědělských strojů TF, a členem komise doc. Dr. Ing. František Kumhála, proděkan TF a člen stejné katedry. Držitele cen Grand Prix v jednotlivých kategoriích lze nalézt na stránkách <http://www.bvv.cz/>.

ČZU v Praze se veletrhů tradičně zúčastnila, ale poprvé letos se prezentovala ve třech stáncích (viz přiložené fotografie). Kromě hlavního stánku v pavilonu D reprezentujícího čistě univerzitu s jejími fakultami se v pavilonu Z samostatně prezentovala v pěkně ztvárněném stánku nově vzniklá Fakulta lesnická a dřevařská. Nováčkem, který poprvé na Techagru předvedl svoji expozici, byla katedra zemědělských strojů z Technické fakulty.

Námětem pro prezentování katedry zemědělských strojů byl světový veletrh Agritechnica v německém Hannoveru, kde většina univerzit měla prezentace svých kateder zaměřených na zemědělskou techniku. Stánek byl pojat tak, že zde byly hlavně vystaveny postery,

kteří průřezově prezentovali výzkum na katedře, a tím upozorňovaly zástupce strojírenské i zemědělské praxe na případnou spolupráci s katedrou.

Zajímavostí ve stánku byla hydraulická stolice, na níž si mohli návštěvníci mimo jiné změřit svoji sílu na páce. Presentaci katedry promítanou na stánku shlédli mnozí významní hosté, mezi nimiž byli např. rektor MZLU v Brně prof. Ing. Jaroslav Hlušek, CSc., prorektor ČZU pro školní podniky a styk s odbornou veřejností prof. Ing. Jiří Balík, CSc., děkan Technické fakulty ČZU prof. Ing. Jiří Klíma, CSc., prezident Agrární komory ČR Ing. Jan Veleba a další. Prezentace katedry měla dobrý ohlas i mezi bývalými studenty a odborníky z praxe a také se podařilo navázat kontakty se zahraničními univerzitami.

Nabyté zkušenosti budou jistě námětem pro další prezentace ČZU i jejich jednotlivých pracovišť.

*Ing. Rudolf Šindelář,
KZS TF*

Pomoc ČZU v Praze při rehabilitaci oblastí zasažených válkou ve Vietnamu

Česká zemědělská univerzita v Praze řeší od roku 2006 prostřednictvím Institutu tropů a subtropů (ITS) projekt s názvem „Udržitelný rozvoj v komunitě Phong My“, který je realizován v rámci programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR (ZRS ČR), a jehož gestorem je Ministerstvo zemědělství ČR. Záměrem projektu je zlepšit životní úroveň nejchudších obyvatel v komunitě Phong My zaváděním vhodných zemědělských systémů a nových technologií, které jsou zároveň šetrné k životnímu prostředí.

Komuna Phong My je součástí provincie Thua-Thien Hue v centrální části Vietnamu. Phong My sestává z deseti malých vesnic přibližně s pěti tisíci obyvatel. Vzhledem k tomu, že se komuna rozprostírá přímo na bývalém hraničním pásmu mezi tehdejším Severním Vietnamem a Jižním Vietnamem, byla v minulosti významně zasažena 11 let trvajícím válkou, jejíž následky jsou patrné dodnes. Ty nejmarkantnější jsou následkem používaného defoliantu známého jako Agent orange, který za sebou zanechal zdevastovanou přírodu a díky obsahu vysoce toxických dioxinů (především 2,3,7,8-tetrachlorodibenzodioxin) se ve Phong My ještě dnes rodí tělesně postižené děti.

Krajina kolem Phong My a vybudovaný závlahový kanál

V cílové oblasti působí hned několik projektů financovaných v rámci ZRS ČR, přičemž hlavním úkolem ITS je rehabilitace zemědělské půdy, zlepšení zpracování zemědělských produktů a v neposlední řadě i zlepšení přístupu místních obyvatel k vodě. Nutno podotknout, že naše aktivity koordinujeme s místní samosprávou, dále s CRD (Centre for Rural Development in Central Vietnam, Hue,

Sušení chilli v solární sušárně na místní univerzitě

Doprava v hlavní město provincie Hue

University of Agriculture and Forestry) partnerem projektu z univerzity v Hue a konečně i s ostatními realizátory z ČR.

Mezi hlavní aktivity projektu patří zvyšování biodiverzity v místních homegardens a zakládání agrolesnických parcel ve vybraných vesnicích Phong My. Tyto aktivity vedou ke zlepšení produkční schopnosti místních zemědělců. V oblasti zlepšení zpracování zemědělských produktů jsme se zaměřili na využívání solárních sušáren pro zpracování vybraných komodit. Zatím byla instalována experimentální solární sušárna v areálu Zemědělské a lesnické univerzity v Hue, na které se testovalo sušení chilli, bambusových výhonků a koření. První výsledky jsou příznivé, a to jak s ohledem na dosažené technické parametry při sušení, tak na výslednou kvalitu sušených produktů. Zde je nutné zdůraznit, že ve většině venkovských oblastí se doposud produkty suší nevhovujícím způsobem volně pod sluncem a v nejlepším případě na tmavé plastové fólii. Dále ve spolupráci s katedrou mikrobiologie, výživy a dietetiky (FAPPZ) proběhl výzkum zaměřený na výskyt aflatoxinů ve skladované rýži a podzemnici olejné a byly vytypované zdroje pitné vody napříč všemi vesnicemi, u kterých se sledoval obsah koliformních bakterií.

Z laboratorních výsledků vyplynulo, že ve srovnání s normou EU je u většiny studní mnohonásobně překročen obsah koliformů a voda je zcela nevhodná k přímé konzumaci. Proto byly tyto aktivity podpořeny realizováním školení o zásadách nakládání s pitnou vodou a skladování potravin. Obecně lze říci, že pořádání školení a workshopů tj. určitá osvětová a vzdělávací činnost, je nedílnou součástí práce ve Phong My. V neposlední řadě se v rámci aktivit projektu realizovala výstavba závlahového systému pro rýžová pole, kde se loni podařilo vybudovat 1,3 km dlouhý kanál, který zavlažuje asi 25 ha. To je tedy pouze hrubý nástin některých aktivit, jejichž cílem má být výše uvedené zlepšení životních podmínek místních obyvatel, kteří jsou plně závislí na zemědělské produkci.

Do realizace dílčích úkolů se zapojují i studenti, a to jak místní univerzity v Hue, tak i studenti ČZU v Praze. V případě našich studentů se jedná o řešení diplomových či dizertačních prací přímo v cílové oblasti projektu. Další informace o projektu naleznete na webových stránkách ITS (www.its.czu.cz), nebo nás kontaktujte prostřednictvím e-mailu banout@its.czu.cz.

*Ing. Jan Banout, Ph.D.,
hlavní řešitel projektu,
ITS*

Udržitelné nakládání s přírodními zdroji v oblasti Amazonie – rozvojový projekt ČZU v Praze

Esau Hidalgo Aguila (54 let) již asi osm let žije se svou rodinou v nevelké vesničce nedaleko největšího města peruánské Amazonie Pucallpa. Ještě přibližně před dvaceti lety byl všude okolo vzrostlý tropický deštný les, dnes se v okolí vesnice do dále táhnou odlesněné plochy, porostlé plevelnými trávami, ze kterých je velice pracně získat obživu. „Přišli jsme sem naprosto bez prostředků, vybavení jen mačetou a lopatou s vírou, že i v takto těžkých podmínkách se svými rukama přeci užitíme“, říká Esau. Rodina postavila svoje zemědělství na výsadbě stromů. „Nejdříve jsme vysazovali zejména citrusy, ale poté, co jsme začali spolupracovat s našimi přáteli z Čech, pěstujeme i velké množství i dalších ovocných stromů, dřevin pro produkci palivového a stavebního dřeva a v meziřadí nám zbude i dost místa na pěstování manioku a ananasů“, říká Esau. Hrdě k tomu poté dodává: „Tady na téhle parcele zkoušíme pěstovat pepřovník, který se popíná po rychle rostoucích dřevinách, ananas a pálivé papričky charapitas sušíme v solární sušičce, maniok zpracováváme na jednoduchém ručním mlýnku na výbornou fariňu (manioková kaše) a škrob. Také jsme prošli ekologickou certifikací a náš sušený ananas a papričky můžete koupit i na biotrzích v Limě.“

Don Essau prezentuje své ekologické produkty

Agrolesnický systém pěstování pepře – pepřová plantáž využívající jako opory živé stromy

Pucallpa se nachází v amazonské pánvi Peru a je s více než 300 000 obyvateli největším městem regionu Ucayali. Region Ucayali patří k jedné z nejhudších oblastí v Peru, chudoba zde přesahuje 70 % přičemž v extrémně chudobě žije téměř 45 % obyvatel, a to zejména na venkově. Osídlování oblasti začalo ve 40. letech minulého století poté, co byla vystavěna silnice spojující hlavní město Lima s řekou Ucayali. Příliv přistěhovalců se v následujících desetiletích dále zintenzivňoval a vedl k odlesňování území za účelem jeho zemědělského využití. Zemědělský potenciál této oblasti snižují přirozené vlastnosti půdy (kyselost půdy, vysoký obsah alumina, nízké zásoby živin, zejména fosforu, dusíku a vápníku) a výskyt invazivních plevelů. Od roku 2003 se na tyto problémy snaží reagovat Institut tropů a subtropů ČZU v Praze řešením rozvojového projektu, financovaného v rámci oficiální České rozvojové spolupráce. Hlavním partnerem při řešení projektu je místní Národní univerzita Ucayali, která poskytuje realizátorům nezbytné zázemí, a zaměstnanci a studenti jsou přímo zapojeni do jednotlivých aktivit projektu.

Hlavním problémem, na který projekt reaguje, je postupující odlesňování a zhoršování kvality půdy v důsledku využívání neudržitelných zemědělských metod, zejména tzv. žďárového hospodaření (slash-and-burn agriculture). Přistěhovalci, kteří do oblasti přišli z chudých horských a pobřežních oblastí Peru s cílem zlepšit svou životní situaci, zpravidla získali půdu pro hospodaření vymýcením a vypálením původního lesního porostu, na které pak začali monokulturně pěstovat plodiny, jako je rýže, kukuřice, maniok a podobně. Takové hospodaření vede ovšem v daných podmínkách k rychlému vyčerpání a degradaci půdy. Situaci ztráty výnosů řeší zemědělci postupnou migrací a zabíráním dalších částí původního lesa pro zemědělskou činnost. Na opuštěných pozemcích vzniká sekundární les (který je často znovu vypálen) a rychle se rozšiřuje plevelná tráva cashaucsha (*Imperata* sp.), se kterou se jen těžko bojuje, nespase ji ani dobytek a svým konkurenčním chováním ohrožuje i zemědělskou činnost.

Rozvojovým záměrem projektu je zlepšit životní úroveň obyvatel a minimalizovat negativní dopady zemědělského hospodaření na životní prostředí v cílové oblasti zaváděním a zlepšováním zemědělsko-lesnických technologií a systémů, které by přispěly k trvale udržitelnému využívání místních přírodních zdrojů. Projekt je zaměřen na introdukci nových pěstebních systémů v cílové oblasti, dále na větší diverzifikaci zemědělské výroby, na zavádění vybraných zemědělsko-lesnických technologií vedoucích ke zvýšení kvality a množství zemědělské produkce. Projekt také propaguje vhodné jednoduché metody posklizňového zpracování produktů a jejich následný marketing. V neposlední řadě je kladen důraz na budování kapacit v cílové oblasti mezi samotnými zemědělci, odbornou veřejností a autoritami v regionu.

Lze předpokládat, že zemědělci, kteří se již projektu účastní, by po ukončení podpory ze strany realizátora zůstali u využívání nově přijatých zemědělských metod, zejména pokud jim tyto metody přinesou v budoucnu další prokazatelné výhody.

Ing. Bohdan Lojka, Ph.D.,
ITS

Studentská soutěž v mysliveckém troubení a vábení jelenů

Na zámku v Kostelci nad Černými lesy, který je sídlem Školního lesního podniku ČZU, se uskutečnila ve dnech 14. – 16. 3. 2008 první studentská soutěž (s mezinárodní účastí) v mysliveckém troubení a vábení jelenů.

V pátek 14. 3. proběhla registrace, ubytování účastníků soutěže a v sobotu 15. 3. v osm hodin byla soutěž slavnostně zahájena v Rytířském sále ředitelem ŠLP doc. Ing. Václavem Malíkem, Ph.D.

Myslivecké trubače hodnotila porota, které předsedal JUDr. Petr Vacek. Dalšími členy byli jeho kolegové, kteří patří k vrcholným představitelům hry na lesní roh, sólisté České filharmonie Dr. Ondřej Vrabec a pedagog AMU Dr. Zdeněk Divoký. Předsedou komise posuzující věrohodnost a kvalitu předváděných hlasů říjných jelenů byl zástupce generálního partnera soutěže VLS ČR, s. p., Ing. Jan Jeniš (z vojenského újezdu Libavá). Dalšími členy byli Ing. Jan Kupka a Václav Svoboda.

Trubači zahájili soutěž v 9 hodin. Hráli se tři skladby, dvě povinné a jedna volitelná. První povinnou skladbou trubačských souborů byla Akademická fanfára č. 1, kterou napsal JUDr. Petr Vacek na přání pořadatelů a jež se stala hymnou studentů, mysliveckých trubačů. Jako druhá povinná soutěžní skladba se hrála Znělka klubu trubačů od Josefa Selementa. Znělka klubu trubačů zazní jako povinná skladba i na mezinárodní soutěži trubačů 28. 6. letošního roku v Hluboké nad Vltavou.

Protože myslivecký trubač musí umět zahrát nejen v souboru, ale i sám, soutěžilo se také v kategorii sólista. Stejně jako soubory, měli i sólisti dvě skladby povinné a jednu volitelnou. Jedna povinná skladba se opět shodovala s povinnou skladbou, která zazní na mezinárodní soutěži na Hluboké. Bylo to Halali od Antonína Dyka. Další povinnou skladbou bylo Německé halali od Waltra Freverta. Shodnost některých skladeb na naší studentské soutěži se skladbami ze soutěže mezinárodní byla záměrná. Velkých soutěží, kterých se účastní i profesionální hráči, se totiž většina začínajících trubačů bojí, a proto je studentská soutěž velmi prospěšná i pro získání sebevědomí.

Soutěžící ve vábení jelenů začali v 9.30 hod. a soutěžilo se v sále Smiřických, kde akustika vytvářela dojem pravé jelení říje v lese. Soutěžící byli rozděleni do dvou kategorií. První kategorií byli začátečníci, kteří ještě nikdy nevystupovali na soutěži ve vábení jelenů. Ve druhé kategorii pokročilých vábičů soutěžili ti nejlepší. Každý soutěžící musel předvést předem stanovené hlasové projevy jelenů v říji. Zvolit si mohl, zda bude předvádět jelena mladého či starého. Soutěž byla rozdělena do dvou bloků. V prvním bloku museli všichni soutěžící napodobit hlas hledajícího jelena a jelena stojícího u laní. Ve druhém bloku, do kterého postoupilo deset nejlepších, soutěžící napodobovali jelena při sbíjení laní a vítězný ryk po vyhraném souboji. Pokud po druhém bloku došlo ke shodě získaných bodů, přišel na řadu „roztřel“ a soutěžící museli předvést nelehký hlas jelena odpočívajícího v kališti, kterému se říká odpočinkové mrmlání.

Na studentskou soutěž v mysliveckém troubení a vábení jelenů přijelo neuvěřitelných 112 soutěžících. Zastoupení měly následující školy:

Základní umělecké školy, na kterých se vyučuje myslivecké troubení: Základní umělecká škola Lounských v Praze, Základní umělecká škola v Potštátě.

Střední školy: Střední lesnická škola Hranice na Moravě, Česká lesnická akademie Trutnov, Vyšší odborná škola lesnická Bedřicha Schwarzenberga v Písku, Střední lesnická škola Šluknov, Střední lesnická škola Žlutice.

Univerzity: Česká zemědělská univerzita v Praze a Mendlova zemědělská a lesnická univerzita v Brně.

Zahraniční účastníci ze Slovenska: Střední lesnická škola J. D. Matejovie v Liptovském Hrádku, Střední lesnická škola v Prešově a Technická univerzita ve Zvolenu.

Celkem soutěžilo 16 souborů, 40 sólistů, 20 začínajících vábičů a 18 pokročilých vábičů.

Nejúspěšnější pokročilí vábiči

Výsledky soutěže v kategorii soubor:

1. místo: skupina ŠOU, Fakulta lesnická a dřevařská České zemědělské univerzity v Praze, složená ze tří hráčů na lesnice – 331 bodů
2. místo: soubor Markazíni, Lesnická a dřevařská fakulta Mendlovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně, složená ze tří hráčů na lesnici a dvou na borlici – 278 bodů
3. místo: soubor ze Střední lesnické školy v Hranicích na Moravě, čítající 11 hráčů na lesnici – 270 bodů

Výsledky soutěže v kategorii sólista:

1. místo: Kristýna Vacková, členka souboru Mladí trubači Základní umělecké školy Lounských – 313 bodů
2. místo: Bc. Otakar Švec, student Fakulty lesnické a dřevařské České zemědělské univerzity v Praze – 299 bodů
3. místo: Jan Oprštný, jeden z nejmladších hráčů, reprezentant Základní umělecké školy v Potštátě – 297 bodů

Výsledky soutěže v kategorii vábič – začátečníci:

1. místo: Jiří Matěna, student České lesnické akademie v Trutnově
2. místo: Jan Brtník ze Střední lesnické školy ve Šluknově
3. místo: Ladislav Kozák z České lesnické akademie v Trutnově

Výsledky soutěže v kategorii vábič – pokročilý:

1. místo: Miroslav Lisa, student České zemědělské univerzity v Praze
2. místo: Josef Kapras z Mendlovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně
3. místo: Jiří Frič z České zemědělské univerzity v Praze

Účastníci soutěže udělili mimořádnou cenu „největšímu sympatákoví“ z řad vábičů, reprezentantovi Mendlovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně Josefu Kaprasovi. Největším „sympatákem“ v mysliveckém troubení se stal student Fakulty lesnické a dřevařské České zemědělské univerzity v Praze Bc. Otakar Švec.

Slavnostní ukončení soutěže, vyhlášení výsledků a předání cen proběhlo opět v Rytířském sále na zámku v Kostelci nad Černými lesy. Generálním partnerem studentské soutěže byly Vojenské lesy a statky ČR, s. p., dalšími partnery Silvajagd – sdružení podnikatelů; Lesnická práce; Myslivost Stráž myslivosti; Hradecká lesní, a. s. a prodejna Mužský svět; Lesy Tábor; Maur, s. r. o.; Josef Lidl Brno, Lesy ČR, s. p.; Umělecká agentura Thomas a Halali, všeobecná pojišťovna, a. s.

Soutěž organizovala Fakulta lesnická a dřevařská ČZU v Praze, Školní lesní podnik v Kostelci n. Č. l., Trubačský půlkruh FLD ČZU v Praze, Trubačská škola Josefa Selementa při ČMMJ, Studentský myslivecký spolek posluchačů FLD ČZU.

*Za organizátory soutěže
Ing. Vlastimil Hart,*

FLD,

*Ing. Martina Nentvichová,
FŽP*

Zimní turnaj zaměstnanců ve fotbale

Již 6. ročník tradičního zimního turnaje zaměstnanců ČZU v sálovém fotbale se uskutečnil ve středu 30. ledna 2008 v tělocvičně KTV za účasti šesti družstev (FAPPZ, FLD, ITS, PEF, Rektorát, TF). Turnaj se hrál ve dvou skupinách, z nichž první dva celky postoupily do semifinále. Celkovým vítězem se stalo družstvo TF.

Konečná tabulka:

1. TF	4 : 0	12	12 : 2
2. R	3 : 1	9	6 : 3
3. PEF	3 : 1	9	5 : 4
4. FAPPZ	1 : 3	3	1 : 10
5. FLD	1 : 2	3	5 : 4
6. ITS	0 : 3	0	0 : 11

(čísla v řádku znamenají: vítězství – prohra, počet bodů, skóre)

Výsledky zápasů:

Skupina A: R – ITS 3 : 0, R – FAPPZ 1 : 0, FAPPZ – ITS 3 : 0

Skupina B: TF – FLD 2 : 1, PEF – FLD 2 : 0, TF – PEF 2 : 1

Semifinále: R – PEF 2 : 0, TF – FAPPZ 5 : 0

O 5. místo: FLD – ITS 4 : 0

O 3. místo: PEF – FAPPZ 2 : 0

Finále: TF – R 3 : 0

*PaedDr. Dušan Vavrla,
vedoucí KTV*

Zimní turnaj zaměstnanců ve volejbale

Tradiční zimní volejbalový turnaj smíšených družstev zaměstnanců ČZU se uskutečnil ve středu 16. února 2008 v tělocvičnách KTV za účasti pěti týmů (FAPPZ, FLD, PEF, Rektorát, TF). Turnaj byl velmi vyrovnaný a měl vysokou sportovní úroveň. Všechna utkání končila těsnými rozdíly a o celkovém pořadí rozhodovaly při rovnosti bodů výsledky vzájemných zápasů. Pouze PEF nezáváhala ani jednou a zvítězila bez jediné prohry.

Konečná tabulka:

1. PEF	4 – 0	8 : 2
2. TF	2 – 2	5 : 5
3. FLD	2 – 2	4 : 5
4. R	1 – 3	5 : 7
5. FAPPZ	1 – 3	3 : 6

(čísla v řádku znamenají: vítězství – porážky, vyhrané sety : prohrané sety)

Výsledky zápasů:

Rektorát – TF 1 : 2, FAPPZ – PEF 0 : 2, Rektorát – PEF 1 : 2, FAPPZ – TF 2 : 0,

Rektorát – FAPPZ 2 : 1, PEF – TF 2 : 1, R – FLD 1 : 2, PEF – FLD 2 : 0, TF – FLD 2 : 0, FAPPZ – FLD 0 : 2.

*PaedDr. Dušan Vavrla,
vedoucí KTV*

Turnaj zaměstnanců ve stolním tenisu

Turnaj ve stolním tenisu se uskutečnil v úterý 29. 1. 2008 za účasti 12 mužů a 4 žen.

Oficiálně se hrály pouze dvojhry. Turnaj proběhl hladce, v duchu dobré nálady a soutěživosti.

Pořadí:

Muži: 1. Bohumil Toula – KaM, 2. Jan Mikulčík – KaM, 3. Ivan Hrbek, 4. Ladislav Štulc – KaM, 5. Viktor Jansa – PEF, 6. Ivan Spurný – KTV, 7. Radek Roub – FŽP, 8. Vlastimil Altman – TF, 9. Martin Kulhánek – FAPPZ, 10. Marek Navrátil – R.

Ženy: 1. Petra Šimová – FŽP, 2. Pavla Kohoutová – FŽP, 3. Lucie Kazilová – PEF, 4. Hana Rysová – OIKT.

Vítězům gratulujeme a všem zúčastněným děkujeme!

PaedDr. Dušan Vavrla, vedoucí KTV

Zpravodaj
Česká zemědělská univerzita v Praze
č. 2 – červen 2008

ČESKÁ
ZEMĚDĚLSKÁ
UNIVERZITA V PRAZE

Vydává
Česká zemědělská univerzita v Praze
MK ČR E 14963

Řídí redakční rada ve složení:

doc. Ing. Miroslav Bechyně, DrSc., Jan Borák, PhDr. Radmila Dytrtová, CSc., Mgr. Lucie Janíková, Mgr. Eva Kalová, doc. Ing. Iva Langrová, CSc., doc. RNDr. Miroslav Martiš, CSc., Ing. Miroslav Mikulecký, Mgr. Eva Nedožrálová, Ing. Daniel Novák, CSc., prof. Ing. Ivan Roček, CSc., doc. Ing. Adolf Rybka, CSc., Monika Urbanová, prof. Ing. Zdena Witzlingerová, CSc., Ing. Lukáš Zita, Ph.D., doc. Ing. Roman Zuzák, Ph.D.

Odpovědná redaktorka:

Ing. Petra Vaňatová

Grafické zpracování a produkce:
Profi Press, s. r. o.

Distribuce:

Studijní a informační centrum ČZU v Praze
Neprodejně!
Uvedené příspěvky nejsou obsahově upravovány a nevyjadřují
vždy názory redakce a vedení školy.

Náměty, příspěvky a připomínky zasílejte na adresu:

Profi Press, s. r. o.

Drtinova 8

150 00 Praha 5

tel.: 227 018 202, 724 311 082

e-mail: petra.vanatova@agroweb.cz, petra.vanatova@quick.cz

Titulní foto: Institut vzdělávání a poradenství

Žádáme studenty a zaměstnance jednotlivých fakult a pracovišť, aby své příspěvky do Zpravodaje ČZU v Praze podávali prostřednictvím příslušného zástupce v redakční radě Zpravodaje.

redakční rada Zpravodaje

Miss Agro 2008

Akademický rok vrcholí. Je to období, které přináší klasické studentské starosti, nicméně též období přicházející s řadou akcí, dalo by se říci, přesně ve smyslu studentského „Gaudeamus igitur“, tedy veskrze událostí radostných. Přichází akce sportovní, společenské i kulturní. Snad pouze jedna se však může pochlubit hned všemi těmito přívlasky. Jedná se již o tradiční volbu královny krásy České zemědělské univerzity v Praze Miss Agro. Ve čtvrtek 15. května 2008 proběhl již jubilejní desátý ročník této oblíbené, hojně navštěvované akce.

K napínavému průběhu celého klání přispěly nejen vyrovnané šance všech dvanácti kandidátek, nýbrž i počasí, které hlavně zpočátku deštěm zadržovalo důvod k pochybnostem o zdaru celé akce. Vše se v dobré obrátilo a kolem sedmnácti hodiny mohl začít proud dobré zábavy a samozřejmě napínavá soutěž.

Porotě, jíž předsedal rektor ČZU prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr.h.c., připadl opět nelehký úkol výběru finalistek. Jako druhá vicemiss se umístila dívka č. 7 Kristýna Omelková, první vicemiss a Miss sympatie byla zvolena dívka č. 1 Klára Smetáková a konečně Miss Agro se stala dívka č. 10 Lucie Matoušková. Všechny dívky jsou studentkami Provozně ekonomické fakulty.

K dobré party náladě pod širým nebem přispěly kapely Bek ofis, Medved 009, Polemic a G-Point Hunters. Vystoupili též Václav Upír Krejčí a taneční skupina SQUIB. Pro odvážné byl připraven jeřáb s vystřelovací verzí bungee jumping. Dobrého jídla a pití bylo opět nepočítaně.

Je naší milou povinností připomenout sponzory akce. Byli jimi:

Pražské služby, Cestovní kancelář Hellas Tour, Fuchs oil, Mikroelektronika, Tutor, Alkom, Impromat, Coca-Cola, Budějovický Budvar, Agrofert, Ippos, Damovo, Complex, ČSAD SVT, AMS Bus, Johnyservis, Semtex, studentská organizace IAAS, Strom – John Deere, Maur, Baťa, navrhářka Dobřichovská, vizážisti, kadeřníci a v neposlední řadě Česká zemědělská univerzita v Praze a všechny její fakulty.

Mediálními partnery byli: Týden, tyden.cz, Radio rockzone, server ukazse.cz, stiplist.cz, inspirovanikrasou.cz, ceskemodelky.cz a Profi Press.

*Jan Florian,
SIC*

Rektorát

Provozně ekonomická fakulta

Fakulta lesnická a dřevařská, Fakulta životního prostředí

Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů

Kruhová hala

Technická fakulta

Katedra tělesné výchovy

Studijní a informační centrum